

III.1. Környezetvédelmi Program végrehajtásának nyomonkövetése

---

Budapest 2021-2026 közötti időszakra szóló települési környezetvédelmi programját (BKP 2026) a Fővárosi Közgyűlés 141/2021. (I.27.) számú határozatával hagyta jóvá.

Mivel a főváros települési környezetvédelmi programjában foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról gondoskodni kell, valamint a feladatok ellátását figyelemmel kell kísérni, továbbá a végrehajtás helyzetéről a lakosságot rendszeres időközönként tájékoztatni kell, ezért jelen fejezet a BKP 2026-ban meghatározott feladatok végrehajtásának 2021-es év végi helyzetét foglalja össze (azaz a 2022. év során megvalósult projekteket, intézkedéseket az alábbi táblázat még „folyamatban lévőknek” jelöli).

A BKP-2026-ban kitűzött feladatok megvalósulásának értékelése

 megvalósult 2021-ben / folyamatosan megvalósul	 folyamatban van	 megvalósítás előtt / nincs előrelépés	 nincs adat
--	---	---	--

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
Környezeti program cél: A-1 Levegőminőség			
A-1-1 Szmogriadó jogszabályi környezetének felülvizsgálata	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - 194/2020. (02. 26.) Főv. Kgy. határozat szerint „A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy az 1474/2017. (X. 25.) Főv. Kgy. határozat alapján továbbra is indokoltnak tartja a szmoghelyzetekkel kapcsolatos felsőbb szintű jogszabályi környezet felülvizsgálatát a hivatkozott határozathozatalhoz tartozó előterjesztés 2. sz. melléklete szerinti tartalommal. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 29/2022. (VII. 14.) Főv. Kgy. rendelet módosításával további szigorításra került a szmogriadó esetén korlátozás alá eső gépjárművek köre (lásd még A-1-3 feladat), továbbá a módosítás értelmében a rendelet háromévenként helyett kétévente felülvizsgálatra kerül. - Az 543/2022. (VII. 14.) Főv. Kgy. határozatban a Fővárosi Közgyűlés felkérte a főpolgármestert, hogy vizsgálja meg újra mindazon körülményeket, amelyek érdemben befolyásolhatják a személytaxi-szolgáltatást végző gépjárművek funkcionális kivételi körbe tartozásának indokoltságát. <p>Tervezett</p> <p>-</p>
A-1-2 Levegőminőség előrejelző rendszer fejlesztése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A fő légszennyező anyagok szintjére vonatkozóan az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) Budapestre is térképes előrejelző szolgáltatást indított a megújított honlapján¹. - A Fővárosi Önkormányzat kiegészítő légszennyezettségi méréseket végeztetett az Országos Meteorológiai Szolgálattal a 2021-2022-es időszakban, nyolc hónapon át négy budapesti helyszínen (Ferencváros, Erzsébetváros, Újbuda és a Margitsziget). Az adatok kiértékelését az 1.6. <i>Levegőminőség</i> fejezet tartalmazza. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. által koordinált, a Fővárosi Önkormányzat partnerségével² és az OMSZ részvételével a 2019-2026-os időszakban zajló „LIFE IP HungAIRy” projekt keretében egy „Döntéstámogató, levegőminőség-modellező eszköz fejlesztése” zajlik. Az ATMO-PLAN program több modulja elkészült, 2022-ben a tesztelés fázisában van. <p>Tervezett</p> <p>-</p>
A-1-3 Szennyező gépjárművek fokozatos visszaszorítása a városi közlekedésben	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, kerületi önkormányzatok	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <p>(A közösségi közlekedés járműállományának környezetbaráttá tételével kapcsolatos projekteket lásd D-3-1 feladat)</p> <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Közgyűlés 1286/2021. (IX. 1.) Főv. Kgy. határozatával döntött a fővárosi gépjárműforgalomból eredő levegőszennyezés csökkenését eredményező szakpolitikai koncepció és intézkedési terv előkészítéséről széleskörű társadalmi párbeszéd lefolytatása mellett. - A fenti határozat alapján a Fővárosi önkormányzat közösségi gyűlést szervezett a közlekedésből eredő légszennyező anyagok mennyiségének mérséklése céljából (2022. szeptember 10-11-én és 2022. szeptember 24-25-én „Lélegezz fel, Budapest!” címmel, 50 fő önkéntes részvételével).

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>- A közösségi gyűlés 16 elfogadott ajánlása között megtalálhatók a budapesti közösségi közlekedés szolgáltatásainak fejlesztésére, a város közttereinek zöldítésére, illetve egészségesebbé tételére, illetve a parkolási rendszer harmonizációjára és racionalizálására irányuló javaslatok. Továbbá a kerékpáros infrastruktúra fejlesztését és egyes területek forgalomcsillapítását is javasolták a résztvevők. A javaslatok támogatottságuk alapján súlyozva fognak bekerülni a fővárosi közlekedés-szervezési tervekbe, végül pedig a Fővárosi Közgyűlésen döntenek ezek megvalósíthatóságáról.</p> <p>- A 29/2022. (VII. 14.) Főv. Kgy. rendelet módosításával további szigorításra került a szmogriadó esetén korlátozás alá eső gépjárművek köre, az EURO-3-as benzines, valamint a hibrid-dízel vegyesüzemű gépjárművekkel. Így szmogriadó esetén továbbra is a fővárosi gépjárművek szennyezettebbik fele (45-55%-a) korlátozás alá esik.</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
A-1-4 Légszennyező tüzelési módok visszaszorítása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály,	 Folyamatban, előkészítés alatt.	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>- A légszennyező tüzelési módok visszaszorítását is szolgálják a fővárosi épületállomány komplex, épületenergetikai felújítását célzó intézkedések (lásd C-1-1 feladat).</p> <p>- Budapest Főváros Önkormányzata „Ne égess!” címmel 2021-ben közös felvilágosító kampányt indított a Budapesti Közművek, a Levegő Munkacsoport és a Humusz Szövetség részvételével a lakossági hulladékégetés visszaszorítása és a helyes fűtési módok terjedése céljából. A HungAIRy program keretében oktatóanyagok készültek a fenti témában.</p> <p>- A „Zöld Budapest” lakossági tanácsadó irodában a Fővárosi Önkormányzat tanácsadást nyújt többek között a helyes fűtési technikákról is (lásd E-3-1 feladat).</p> <p>Tervezett</p> <p>- A Fővárosi Önkormányzat a légszennyező tüzelési módok visszaszorítását célzó szabályozási, intézkedési javaslatok bevezetését, országos, vagy legalább agglomerációs szintű alkalmazását tervezi kezdeményezni.</p> <p>- A Fővárosi Önkormányzatnak koordináló, közvetítő szerepet kíván vállalnia annak érdekében, hogy a lakossági fűtés támogatása (szociális tűzifa támogatás) során az érintett helyi önkormányzatokkal közösen megtalálják a szociális és környezetvédelmi szempontokat egyaránt érvényesítő legjobb megoldásokat.</p>
Környezeti program cél: A-2 Alkalmazkodás az éghajlatváltozás helyi hatásaihoz			
A-2-1 A klímaváltozás hatásaihoz alkalmazkodó épített környezet kialakítása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BFVT, BKK, BKM, FCSM, FV	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <p>- <u>Településrendezés:</u> A településszerkezeti tervben beépítésre szánt területek nagysága csökkent (pl. Mocsárosdűlő területének visszaminősítése beépítésre nem szánt területbe).</p> <p>- <u>Kisléptékű közterületi beavatkozások:</u> Hűsítő szigetek szezonális kialakítása, ivóutak folyamatos telepítése (lásd A-2-2 intézkedés).</p> <p>- <u>Klímabarát zöldfelület-gazdálkodás (FŐKERT):</u> 2021-ben 29 hektáron folyt alternatív gyepgazdálkodás, méhlegelők kijelölésével; 1830 m²-en ökológikus virágágy átalakítás, a Tabánban és a XI. ker. Andor utcában 65+71 m² Miyawaki-minierdő telepítése valósult meg.</p> <p>- <u>Átfogó közterület-megújítások:</u> A Fővárosi Önkormányzat által koordinált és a klímaadaptációs szempontok szerint 2021-2022-ben megvalósított átfogó közterület-megújítási projekt a pesti Duna-part belvárosi szakaszának megújítása.</p> <p>Folyamatban</p> <p>- <u>Klímabarát zöldfelület-gazdálkodás (FŐKERT):</u> 2022-re tervezett virágágy átalakítás: 794 m², továbbá 29,4 hektáron alternatív gyepgazdálkodás „méhlegelő” kijelölésével.</p> <p>- <u>Átfogó közterület-megújítások:</u> A Fővárosi Önkormányzat által koordinált, vagy közreműködésével végzett átfogó közterület-megújítási projektek a klímaadaptációs szempontok szerint kerülnek kialakításra.</p> <p>- <u>Kivitelezés alatt álló projektek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pünkösdfürdői park (2022-ben megvalósult), - Blaha Lujza tér megújítása (a műszaki átadás-átvételi eljárás 2022. november 29-én kezdődik el),

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<ul style="list-style-type: none"> - Bakáts tér megújítása TÉR_KÖZ pályázatból (2022-ben megvalósult). - <u>Előkészítési, tervezési fázisban lévő projektek:</u> <ul style="list-style-type: none"> - RAK-PARK projekt (Duna-part Kossuth tér – Fővám tér közötti szakasz felújításának utolsó tervezési fázisa), - Buda-Duna projekt (a budai belvárosi Duna-part megújítása, kiviteli tervezési fázis megkezdődött), - Kossuth-Rákóczi tengely (tanulmányterv), - Nagykörút megújítása (ötletpályázat és tanulmányterv), - Andrásy út megújítása (tanulmányterv), - Gellérthegy (stratégiai terv jóváhagyva), - Vérmező stratégiai terv (stratégiai terv jóváhagyva, megújítása folyamatban van, közösségi tervezés zajlik), - Népliget stratégiai terv (stratégiai terv jóváhagyva, ötletpályázat kiírásra került), - Óbudai-sziget stratégiai terv (kidolgozás alatt), - Mocsárosdűlő stratégiai terv (kidolgozás alatt), - Terebesi erdő megújítása stratégiai terv (kidolgozás alatt), - Városháza park (tervpályázat lebonyolításra került).
			<p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Klímaparát zöldfelület-gazdálkodás (FŐKERT):</u> további nehezen fenntartható, rendezetlen területek ökológikus évelőfelületté, biodiverz rétté való alakítása tervezett.
A-2-2 Intézkedések rendkívüli időjárású esetekre	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FCSM	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Vízművek és a Fővárosi Önkormányzat 2020-ban 22 ivókutat alakított ki, melyek száma 2021-ben 12 kúttal bővült a város számos pontján. - A Fővárosi Önkormányzat a kerületi önkormányzatokkal együttműködve 2021 nyarán két hűsítő szigetet hozott létre a Boráros téren és a Baross téren. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - További (kb. 25 db) új ivókút telepítése folyamatban van a közösségi költségvetés keretében. - 2022-ben a Városház parkban létesült hűsítő sziget. - A Fővárosi Önkormányzat együttműködésével (a Hegyvidéki Önkormányzat (XII. kerület) vezetésével) folyamatban van a 2021-2025 között részben uniós forrásból megvalósuló "LIFE – Városi Eső" projekt, amelynek fő célja a városi klímaadaptáció támogatása csapadékkezelés terén a zöld és kék infrastruktúrák közötti szinergiák megtalálásával és ezek erősítésével. <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 2022-es közösségi költségvetés szavazása alapján a fővárosi közterületi gyalogos terek árnyékolásának és zöldfelületi fejlesztése is tervezett (összesen 50+133 MFT értékben).
Környezeti program cél: A-3 Zajterhelés			
A-3-1 Stratégiai zajtérkép intézkedési tervének végrehajtása, zajtérképezés alkalmazása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály, BKK, BK, kerületi önkormányzatok,	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Budapest-Hatvan vasútvonal korszerűsítése került, a beruházás részeként az érintett szakaszon 900 m hosszúságban zajvédő falat építettek. - A Jászberényi út mentén szintén zajvédő fal épült, amely Kőbánya-Kertváros és Akadémiaújtelep lakóterületeit védi. - Az M0-s autótú Déli szektorának rekonstrukciója részeként a Deák Ferenc híd fejlesztése során zajárnyékoló falak épültek a forgalomból adódó zajterhelés csökkentése érdekében. Az M6-os autópálya és az 51. számú főút közti szakaszt érintő kivitelezési munkák 2018-ban kezdődtek, amely során zajárnyékoló falrendszer beépítésére került sor. A már meglévő zajvédő falakat magasabb, hosszabb és jobb hanggátló tulajdonságú falakra cserélték. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 2017. évi stratégiai zajtérképek felülvizsgálata és megújítása 2023-ban esedékes.
A-3-2			Megvalósult

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
Légiforgalom zajterhelésének csökkentése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatban	<ul style="list-style-type: none"> - Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér zajgátló védőövezetének kijelölése 2016-ban vált végrehajthatóvá (emelkedett jogerőre). - A zajcsökkentési intézkedési terv célkitűzéseinek végrehajtására az alábbi intézkedések kerültek megvalósításra 2021-ben: <ul style="list-style-type: none"> - Lakossági ablakszigetelési program indult 2017-ben, elsősorban a védőövezettel érintett ingatlanok tulajdonosai körében. 2021-ben a BUD a támogatás igénybevételét a környező oktatási, nevelési közintézmények számára is lehetővé tette. - A 2021-es évtől a repülőtér teljes területén tilos az éjszakai időszakban (22 és 06 óra között) történő hajtóműpróbázás. - 2021 tavaszán a X. kerületi Keresztúri úton lévő zajmérő állomás áthelyezésre került a Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet területére, hogy a mérőállomás a repülési zajnak leginkább kitett lakóközösségek területén működjön, ezáltal hatékonyabbá téve a zajszintek ellenőrzését. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folyamatos együttműködés és párbeszéd valamennyi érintett önkormányzattal, környékbeli civil szervezetekkel és a lakossággal. - A repülőtér üzemeltetésével kapcsolatos zajkérdésekkel kapcsolatban egy jogszabály³ által meghatározott – konzultatív, érdekegyeztető és tanácsadó testület – Zajvédelmi Bizottság működik, amelybe a Fővárosi Önkormányzat is tagot delegált. - A ferihegyi nemzetközi repülőtér működtetésével kapcsolatos – a zajjal leginkább terhelt területek zajcsökkentése érdekében tett – jogszabálmódosítási és további fővárosi intézkedési javaslatokat (l.: 1.7. <i>Zajterhelés</i> fejezet 17-18. o.) a főpolgármester 2022 októberében elküldte a közlekedésügyért felelős miniszternek. - Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér stratégiai zajtérképének felülvizsgálatát 2022 júniusáig kellett végrehajtani⁴. <p>Tervezett</p> <p>-</p>
A-3-3 Sebességcsökkentett övezetek kijelölése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály BKK	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Önkormányzat a kerületi önkormányzatokkal együttműködve 2020-ban 15 budapesti helyszínen mintaprojektet hajtott végre a forgalomcsillapítás érdekében. Ennek folytatásaként 2021-ben a város teljes területén további 14 sebességcsökkentett övezet valósult meg. - A területi kiterjedésű forgalomcsillapított övezetek kijelölése mellett a közlekedésbiztonság és a károsanyag-kibocsátás szempontjából jelentős beavatkozás a fő- és gyűjtőúthálózati szerepkört betöltő útvonalakon a megengedett sebesség csökkentése. - Az Üllői úti forgalomcsillapítási projekt keretében a Határ út és az Ecseri út közötti szakaszon a megengedett legnagyobb sebesség 60 km/h-ról 50 km/h-ra csökkentésével az itt élő mintegy 22 ezer lakos zajérintettségé mérséklődött. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A város teljes területén 18 olyan terv készült sebességcsökkentett övezetekről, amelyek kivitelezése 2022-ben zajlik. - A belső és az átmeneti zóna sűrűn beépített területein a korlátozott várakozási övezetek területe folyamatosan bővül. A jellemzően lakó funkciójú területeken az átmenő forgalom csillapítása és a sebesség csökkentése érdekében a Tempo30 és a lakó-pihenő övezetek kijelölése folyamatos. <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - A város teljes területén további 17 forgalomcsillapított övezet (Tempo30 vagy LPÓ) kijelölésének előkészítése zajlik. A jelenleg egyeztetés alatt álló közlekedésbiztonsági stratégia és forgalomcsillapítási terv javaslata alapján a főutakon a közterületi szerepüktől függően, a megengedett sebesség differenciált mértékű csökkentése tervezett.
A-3-4			Megvalósult

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
Közterületi rendezvények zajterhelésének csökkentése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Vagyongazdálkodási Főosztály	 Folyamatban	- <u>Városmajori Szabadtéri Színpad</u> : kiemelten figyel rendezvényeinek zajterhelésére. - A Fővárosi Önkormányzat és a <u>Sziget Fesztivál</u> 2022-2026 időszakra szóló közterület használati szerződése a zajhatások mérséklésére is kiemelt figyelmet fordít. A szerződésben foglaltak szerint a Sziget Fesztivál a rendezvény idején többek között zajmonitoring rendszert telepít, illetve működtet; helyszíni zajméréseket végez, telefonos ügyeletet működtet, továbbá a rendezvény honlapján legalább 15 nappal korábban közzéteszi a hangosított rendezvények tervezett kezdeti és befejezési idejét, időtartamát, valamint a zajsintre vonatkozó hatósági és a zajmonitor rendszerre vállalt kötelezettségeit. - A <u>Margitszigeten</u> található vendéglátóegységek és szabadidős telephelyek esetében a Főváros a nyári időszakban 0-24 órás zajügyeleti szolgálatot működtetett. (2017-ben a Fővárosi Közgyűlés megalkotta a Margitsziget helyi zajvédelmi szabályairól szóló 50/2017. (XII. 20.) Főv. Kgy. rendeletét.) Folyamatban - Tervezett - A program célkitűzése szerint tervezett egész Budapest területére a közterületi szabadidős rendezvények feltételeinek egységes szabályozása.
Környezeti program cél: A-4 Talajok			
A-4-1 A szennyezett területekkel kapcsolatos átláthatóság biztosítása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály	 Nem történt előrelépés.	Megvalósult - Folyamatban - Tervezett - A javaslat alapján a Fővárosi Önkormányzat kezdeményezni kívánja az ingatlan-nyilvántartással kapcsolatos jogszabályok módosítását. A javaslat alapján a kármentesítés tényét rögzíteni kellene a közhiteles ingatlan nyilvántartásban.
A-4-2 Potenciális talajszennyezett területek felmérése	FPH Várostervezési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Nem történt előrelépés	Megvalósult - Folyamatban - Tervezett - A javaslat alapján a Fővárosi Önkormányzat – és a kerületi önkormányzatok – az illetékes hatósággal együttműködve felmérnék a saját tulajdonában, illetve használatában (vagyongazdálkodási körében) álló területeket, melyek a korábbi vagy jelenlegi területhasználatból adódóan feltételezhetően szennyezettek, majd kezdeményeznék a vizsgálatok eredményeinek a tulajdoni lapra történő földhivatali bejegyzését.
A-4-3 Fővárosi Önkormányzat felelősségi körébe tartozó területek kármentesítése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Vagyongazdálkodási Főosztály, FTSZV, FCSM, BKM, BKV	 2022. augusztusi adatok alapján a Fővárosi Önkormányzat felelősségi körébe tartozó kilenc terület kármentesítésében jelentős előrelépés nem történt	Megvalósult - Az elmúlt időszakban egy fővárosi önkormányzati érdekeltégű helyszínen került sikeresen lezárásra a kármentesítés (FTSZV XV. kerületi telephelye). Folyamatban <u>Folyamatban lévő kármentesítési eljárások (2022):</u> - elvégzett műszaki beavatkozás (utómonitoring fázis): Észak budai fűtőmű, Kunigunda útja 49. (BKM); Termesztő telep, Keresztúri út 130. (BKM); autóbusz-garázs, Hamzsabégi út 55-57. (BKV); - műszaki beavatkozás folyamatban: bezárt hulladék-lerakó (Gergely utca - Sibrik M. u. – Harmat u. – Noszlopy út által határolt terület) (BKM); BKM telephely, Erőd utca 5.; BKV telephely, Pomázi út 15., Cséry-telep (BFFH, MNV), Ipacsfa utca). - tényfeltárás folyamatban: Csepeli volt szennyvíziszap lerakó, XXI. ker. (FCSM); - Naplás úti keleti bánya (BKM): folyamatban lévő peres ügy miatt jelenleg nincs hatályos kötelezés nincs vizsgálat. Tervezett -

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
Környezeti program cél: A-5 Ivóvíz, szennyvíz			
A-5-1 Az ivóvíz szolgáltatás biztonságának fenntartása	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FV	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 2021. évben az ivóvízhálózaton a Fővárosi Vízművek Zrt. által elvégzett munkálatok az alábbiak voltak: <ul style="list-style-type: none"> - 5.322 fm ivóvízvezeték főnyomó- és elosztóvezeték rekonstrukció, - szerelvények, tűzcsapok és bekötések cseréje, - alacsonynyomású gyűjtőcsatorna felújítása, - víztermelő kutak felújítása és átépítése, - gépházak (Sibrik Miklós utcai gépház, Széchenyi utcai gépház, Irhásárok gépház) felújítása, - víztározó medencék felújítása, - elektromos berendezések, kábelek, valamint irányítástechnika rekonstrukciója. - 2021-ben új ivókutak kerültek telepítésre (lásd A-2-2 feladat). - <u>Az ólombekötések cseréje, valamint az azbesztcement csövek cseréje</u> folyamatosan zajlik. A 2021-ben leselejtezett azbesztcement vezetékek hossza 5.831 fm volt. A nyilvántartott ólombekötések száma Budapesten a 2021. évben 2.946 db (2021.12.31-i állapot). A 2021. évben kicserélt ólombekötések száma összesen 291 db volt. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Az ólombekötések cseréje, valamint az azbesztcement csövek cseréje</u> folyamatosan zajlik. Az ólom bekötővezeték cseréjének befejezése a jelenlegi ütemben 2030-ra becsülhető. - A Fővárosi Vízművek Zrt. fejlesztési projekt keretében 60 darab víztermelő kút fejlesztését kezdte meg. <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mivel a csápos kutak közel 50%-a egy évtizeden belül (1970-1980) épült, és mára elérték a 40-50 éves életkort, továbbá az ennél régebbi kutak is kiteszik a teljes kútszám több, mint 20%-át és prognosztizálható az ennek megfelelő ütemezésű teljes elhasználódásuk, így a következő években kb. 100-120 db kút felújítása (rekonstrukciója) lesz indokolt és szükséges.
A-5-2 Szennyvizek biztonságos gyűjtésének és tisztításának megvalósítása	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FCSM, FV, FTSZV	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A csepeli csatornázás, valamint a <u>BKISZ projekt I.</u> keretében megvalósult szennyvízcsatornák biztosították, hogy Budapest csatornázottsága elérje a közel 100%-ot, azonban továbbra is maradtak olyan területek, ahol nincs közcsatorna. - A <u>BKISZ projekt II.</u> szakasza 2020 végén lezárult, amely keretében további 30-32 km csatorna megépítésére került sor, illetve a fejlesztés keretében a megtörtént a Budaörsről származó szennyvizek Budapestre történő átvezetése. Hálózatfejlesztések körében megtörtént a XIII. ker. Béke tér I. ütem - Béke úti tehermentesítő főgyűjtő kivitelezése. <p><u>Az elmúlt évben (2021) megvalósult csatornarekonstrukciók:</u> II. Hermann Ottó utca 25/b – 37. szám közötti szakasz, II. Szerb Antal utca 10. – 16. szám közötti szakasz, IV. Megyeri út (Szilas-patak felett), IV. Megyeri út (Szilas-patak-átemelőtelep), IX. Üllői út 197. szám alatti terület, X. Gitár utca 4. – 10. szám közötti szakasz, X. Kerepesi út (Rákos-patak alatt), XI. Sztregova utca – Fehérvári út, XIII. Dózsa György út (Kassák L. utca - Tüzér utca), XII. Diós árok 14. szám alatti terület, XIII. Dózsa György út (Lehel utca - Szabolcs utca), XIII. Szent László út (Szegedi út – Ambrus utca), XIII. Szent László út (Ambrus utca – Országbíró utca), XIII. Balzac utca (Hegedűs Gyula. utca – Pannónia utca), XIII. Gogol utca 14. szám alatti terület, XIII. Petneházy utca 54. – 62. szám közötti szakasz, XIII. Petneházy utca (Szent László utca – Petneházy utca 77/b közötti szakasz), XIV. Ilosvay Selymes utca 145. – 149 szám közötti szakasz, XIV. Mexikói út 11/b – 12. szám közötti szakasz, XIV. Rózsavölgyi tér (Rózsavölgyi tér 4. – Szugló utca közötti szakasz), XV. Őrjárat utca 50 – 52/a szám közötti szakasz, XV. Széchenyi út 113. szám alatti terület, XVI. Íjász utca 44. – 48 szám közötti szakasz, XVI. Körvasút sor (Csömöri út – Körvasút sor 39. közötti szakasz, XVI. Szabadföld út 31 – 33. szám közötti szakasz. XVI. Szabadföld út (Furmint utca – Szabadföld út 69. közötti szakasz), XIX. Derkovits Gyula utca (Budapest-Kecskemét vasútvonal – Malomkő utca), XIX. Hungária út 47. – 49. szám közötti szakasz, XIX. Hungária út (Álmos utca – Hungária út 49. közötti</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>szakasz, XIX. Szegfű utca (Vas Gereben utca – Szegfű utca 7. közötti szakasz, XIX. Üllői út 250. – 252. szám közötti szakasz, XXI. Kolozsvári utca (Kolozsvári utca 12. – Katona József utca 35. közötti szakasz, XXI. Déli utca (Déli utca 3. – Vasút sor közötti szakasz, XXII. Leányka utca 34. szám alatti terület, XXII. Péter-Pál utca (Savolyai Jenő tér), XXIII. Grassalkovich út 49. – 51 szám közötti szakasz.</p> <p><u>Az elmúlt évben (2021) megvalósult szennyvízáteléléssel kapcsolatos fejlesztések:</u> Kelenföldi szivattyútelepen új szennyvízrács berendezés beépítése, Békásmegyeri telepen új monitoring állomás telepítése, Zsigmond téri telep parti kivezető havária zsilipjének cseréje, Erdősor utcai szivattyútelep három zápor oldali tolózárs és visszacsapó-szelep pótlása, Békásmegyeri szivattyútelep 10 kV-os elektromos vezeték rekonstrukció, Angyalföldi szivattyútelepen szennyvízoldali Geiger típusú szűrőrács, valamint a rácsszemét kiemelését végző konténermozgató berendezés felújítása.</p> <p>A <u>Budapest Központi Szennyvíztisztító Telepen</u> megtörtént a technológiai, gépészeti elemeinek, berendezéseinek átalakítása, korszerűsítése, cseréje, villamos berendezések korszerűsítése, épület felújítási, állagmegóvási feladatok, illetve sor került kisebb energetikai optimalizációkra.</p> <p>Az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepre vonatkozó fejlesztések: Zsilip utcai telep gépészeti irányítástechnikai korszerűsítése, iszapvíztelenítés kapacitásbővítési munkák, vas-klorid adagolási rendszer fejlesztése, iszapcsarnok épület tetőszigetelési munkái.</p> <p>A Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepre vonatkozó fejlesztések: a 2-es és 3-as biológiai ágak levegőszabályozásának korszerűsítése, új iszapvíztelenítő centrifuga telepítése, iszapvíztelenítés korszerűsítése, Biofor egység műtárgyainak és finomrácsainak felújítása, mezofil és termofil rothasztók szerkezeti és gépészeti felújításai.</p> <p>Folyamatban</p> <p>- Az FCSM Zrt. és a Fővárosi Önkormányzat általi fejlesztések és műszaki előkészítések: Békásmegyeri Szivattyútelep hígított szennyvizek és záporvizek kivezetésének lehetősége Duna sodorvonalába (tanulmányterv), Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep - Csurgalékvizek ideiglenes tárolásának és kezelésének megvalósítása (tervezés és kivitelezés), XII. Nagykapos utca – Irhás-árok szennyvízcsatorna rekonstrukció keretén belül a Konkoly-Thege Miklós út - Magas út szennyvízcsatorna kiépítése (engedélyezés), Angyalföldi szivattyútelep sodorvonali bevezetés átalakítása (tervezés), XIII. kerület Rákospatak északi tehermentesítő főgyűjtő - Váci úti 140 cm belmagasságú csatorna kiváltása kapcsán felmerülő munkaterületre eső DN 400-as méretű vízvezeték kiváltása (tervezés), Béke tér II. ütem – Angyalföldi Szivattyútelep fejlesztése - új Durvarács gépház és csatlakozó létesítmények (tervezés és engedélyeztetés), Béke tér II. ütem- Angyalföldi Szivattyútelep fejlesztése - új Előmechanika és csatlakozó létesítmények (tervezés és engedélyeztetés), Békásmegyeri Szivattyútelep - Záporvízoldali és a hegyvíz oldali fejlesztések (tervezés). IX. kerület Haller utca - Soroksári út kereszteződése, záporvízleválasztó (tanulmányterv), Béke tér III. ütem- XIII. kerület Rákospatak menti, északi oldali tehermentesítő 250 cm belméretű tehermentesítő csatorna (tervezés), XI. kerület Kelenföldi szivattyútelep befogadói kapacitásának felülvizsgálata, szükségessé váló fejlesztések műszaki meghatározásának (tanulmány ter), Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep – Népjóléti árok levonuló záporvizek mechanikai szűrésének megvalósítása az FCSM Zrt. tervei alapján (engedélyeztetés), Béke tér II/1. ütem – Angyalföldi telepen hígított víz oldali szivattyúk cseréje (kivitelezés), Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep – Népjóléti árok levonuló záporvizek mechanikai szűrésének megvalósítása az FCSM Zrt. tervei alapján (kivitelezés előkészítés), Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen Biofor fejlesztése - építészeti megvalósítás NP szűrők gépészeti és technológiai üzembe helyezése FCSM Zrt. tervei alapján (kivitelezés előkészítés), Pók utcai Szivattyútelep fejlesztése (tervezés és engedélyeztetés). XVII. kerület Csatornahálózatának fejlesztése (tervezés és engedélyeztetés)</p> <p>- A Budapest Központi Szennyvíztisztító Telepre vonatkozóan folyamatban van: Sedipac felújításának II. üteme, iszapvonali hőcserélők korszerűsítésének újabb üteme, szálanyag fogó berendezés egység részleges felújítása, technológiai berendezések felújítása, cseréje (pl. homokosztályozó berendezések, technológiai hőcserélők pótlása, kogeneráció berendezései, levegőztető rendszer felújítása), technológiai épületek szellőztető rendszereinek felújítása, energiamonitoring kialakítása,</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			szippantott szennyvíz fogadó fejlesztése, fedett tároló kialakításának II. üteme. - Az FCSM Zrt.-nél továbbá fejlesztés és tesztelés alatt van a <u>hálózat üzemeltetését modernizáló digitális rendszer</u> , mely napi szinten irányítja és archiválja a vizsgálati és tisztítási folyamatokat, eredményeket, valamint a térinformatikai rendszerhez kapcsolódó műszaki dokumentációk archiválása és ezek összekapcsolása a digitális térben. DocuScan, tervtári dokumentációs állomány számára digitalizált rendszer kialakítása, okos eszközök beszerzése digitalizált munkalapok előállításához, kezeléséhez, munkaszervezés javításához
			Tervezett - Csatornahálózati terv felülvizsgálata. - K+F program keretében meghatározásra kerül a teljes budapesti hálózat monitoring rendszere, mely online módon mutatná a hidraulikai jellemzőket. Továbbá az automata vízkormányzási helyek és lehetőségek is kiválasztásra kerülnek.
Környezeti program cél: A-6 Árvízügy			
A-6-1 Árvízvédelmi rendszer fejlesztése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály, FCSM	 Folyamatban	Megvalósult - Püskösdfürdői árvízvédelmi védvonal MÁSZ + 1,3 m biztonsági szintnek megfelelő szintre történő kialakítása. Folyamatban - A Barát-patak árvízvédelmi védvonalának és az Aranyhegyi-patak bal parti töltésének fejlesztése. Tervezett - Pest-Észak árvízvédelmi szakasz 35., 101., 37., 38. számú védvonalszakaszainak fejlesztése. - Az atlétikai stadion kapcsán a Rákóczi híd és a Kvassay zsilip között magaspart alakul ki, a védvonal áthelyezésre kerül, a partvédelem megújul. - A Kvassay zsilip és a Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep között a védvonal kihelyezésre tervezett a Duna partra.
Környezeti program cél: A-7 Iparbiztonság			
A-7-1 A katasztrófavédelmi szempontból érintett lakosság folyamatos tájékoztatása	FPH Hivatalüzemeltetési és Intézményfejlesztési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Nem történt előrelépés	Megvalósult - A II.4. <i>Gazdasági tevékenység</i> fejezet tartalmazza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek aktuális listáját, az FKI adatszolgáltatása alapján. Folyamatban - Tervezett - A javaslat alapján megvalósulna a főváros területét érintő, katasztrófavédelmi szempontból fokozottan veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel kapcsolatos rendszeresen frissített, naprakész információk, valamint a veszélyes üzemek nyilvános biztonsági jelentésének közzététele a környezeti állapotértékelés keretében (hatásterületek, releváns információk, vészhelyzeti tervek), továbbá a felső küszöbértékű veszélyes üzemek által veszélyeztetett kerületek lakossági tájékoztatóinak egységes közzététele tervezett a fővárosi honlapon is.
Környezeti program cél: A-8 Településtisztaság			
A-8-1 Településtisztasággal kapcsolatos jogszabályok felülvizsgálata	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKM	 Nem történt előrelépés	Megvalósult - Folyamatban - Tervezett - A javaslat szerint a Fővárosi Önkormányzat kezdeményezni fogja a kerületi önkormányzatokkal történő együttműködést, majd a vonatkozó jogszabályok olyan módosítását, amely egyértelművé teszi a budapesti településtisztasággal kapcsolatos (szabályozási és végrehajtási) hatáskörök, a feladatellátást egyértelmű megosztását a helyi önkormányzatok között.

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
A-8-2 Fővárosi Önkormányzat településtisztasági feladatainak hatékonyságnövelése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, BKM, közzolgáltatást végző gazdasági társaságok	 Folyamatban, előkészítés alatt	<p>Megvalósult</p> <p><u>Szervezeti átalakítás:</u> a hatékonyabb közzolgáltatás elvégzése tekintetben előrelépést jelenthet, hogy 2021 szeptemberében megalakult a BKM Budapesti Közmutévek Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság, amely az öt korábbi fővárosi közzolgáltató gazdasági társaságot (FKF, FÖTÁV, FÖKERT, BTI és FÖKÉTÜSZ) jogutódjaként egyesíti, majd azok működését divíziókként foglalja magában. Az átszervezéssel a településtisztasági párhuzamosan végzett feladatkörök hatékonyabb elvégzése válik lehetővé.</p> <p><u>Beruházások a hatékonyságnövelés érdekében:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - utánfutós magasnyomású mosóberendezés beszerzése, - magasnyomású mosóberendezések beszerzése, - padlótakarító berendezések beszerzése, - gyalogos kíséretű utcai takarítógép beszerzése. <p><u>Közterületi hulladékgyűjtés:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021-ben a Margitszigeten kihelyezésre került 198 db Konstruktív típusú, fedeles, szelektív hulladék gyűjtésére szolgáló hulladékgyűjtő edény (FÖKERT). <p><u>Hulladékkal szennyezett területek feltérképezése, szankcionálás (FÖRI):</u> a Főváros illetékességi területein, valamint a természetvédelmi területeken folyamatos ellenőrzés, tettenérés esetén szankcionálás, illetve jelzésadás a problémás területekről + lomtalanítási feladatokban történő közreműködés</p> <p><u>Ügyfélelégedettségi felmérés készült 2021-ben (BKM – FKF).</u></p> <p>Folyamatban</p> <p><u>Beruházások a hatékonyságnövelés érdekében:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kéttengelyes cserefelépítményes eszközhordozó beszerzése, - elektromos tehergépjárművek beszerzése, - dobozos áruszállító beszerzése, - 3,5 és 5,5 tonna alatti tehergépjármű beszerzése, - rakodógépek beszerzése, - lombszívó felépítmény, utánfutó beszerzése, - járdatarakító gép beszerzése, - környezetbarát tisztítószer beszerzése, - utánfutós magasnyomású mosóberendezés beszerzése. <p>Terebesi erdő területén térfigyelő kamerarendszer telepítése folyamatban az <u>illegális hulladéklerakás megelőzése</u> érdekében (FÖRI).</p> <p>Tervezett</p> <p><u>Beruházások a hatékonyságnövelés érdekében:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - elektromos tehergépjárművek beszerzése, - 2 személyes áruszállító beszerzése (patkányirtáshoz), - kéttengelyes, cserefelépítményes eszközhordozó beszerzése, - kézi vezetésű utcai takarítógép beszerzése, - kézi vezetésű vegyszermentes gyomirtó beszerzése, - elektromos járdatarakító beszerzése. <p>Közös képviselők, illetve üzletek üzemeltetőinek bevonásával <u>köztisztasági akció szervezése</u> tervezett (FÖRI).</p>
A-8-3 A rovar- és rágcsálóirtással kapcsolatos jogszabályok rendezési javaslata	FPH Városüzemeltetési Főosztály	 Nem történt előrelépés	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - A javaslat alapján a Fővárosi Önkormányzat kezdeményezni fogja a rágcsálóirtással kapcsolatos törvények, és a vonatkozó országos szabályozás átfogó felülvizsgálatát, továbbá a rovarirtáson belül a szünyoggyérítésben résztvevők munkájának nagyobb fokú összehangolását, a hatékonyabb védekezés érdekében, az ökológiai szempontból legkedvezőbb technológiai megoldások előnyben részesítését.

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
A-8-4 Lomtalanítási rendszer fejlesztése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FKF	 Folyamatban, előkészítés alatt	Megvalósult - A koronavírus-járvánnyal összefüggésben az FKF 2020-ban öt kerületben (XII., XV., XVI., XXI., XXII.) a hagyományos lomtalanítás helyett egy új, kísérleti módszert alkalmazott. A lakosság ebben az öt kerületben 2020 őszén a kerületenként kijelölt gyűjtőpontokra szállítva adhatta le a lomhulladékokat. A módszer eredményei alapvetően kedvezőek voltak. - 2020 év végi rendeletmódosítás nyomán az FKF megszüntette azt a gyakorlatot, amely szerint a háztartásokban keletkező veszélyes hulladékokat a lomtalanítás során kijelölt gyűjtőpontokon lehetett leadni, helyette azokat a lakossági hulladékudvarokban vették át. Ez a tapasztalatok szerint tisztább állapotokat eredményezett a lomtalanításnál. Folyamatban - Újrahasználati konténerek elhelyezése a folyamatos nyitva tartású udvarokban (3 helyszínen) 2022 II. félév / 2023. I félévtől. Tervezett - A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok államosítása (majd koncesszióban adása miatt) 2023.06.30-ig felülről korlátos a megvalósítás. A lomtalanítási rendszert illetően módosításokat/fejlesztéseket 2022/2023 évben már nem tervez a Hulladékgazdálkodási Divízió. Amennyiben a leendő koncesszor feladatai - illetve a BKM (Hulladékgazdálkodási Divízió) szerepe a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást illetően - tisztázódnak, újra tervezhető lesz a hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése.
A-8-5 Nyilvános illemhelyek bővítése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FCSM	 Folyamatban, előkészítés alatt	Megvalósult - Az FCSM 64 db illemhelyet üzemeltet, ezen illemhelyek kb. fele (2022-ben 33 db) használható akadálymentesen. Működőképességük megőrzése érdekében több helyszínen, kisebb korszerűsítéseket, állagmegóvó beavatkozásokat végzett. Folyamatban Tervezett - A 2022-es közösségi költségvetés szavazása alapján kísérleti jelleggel köztéri piszoárok létesítése tervezett.
Környezeti program cél: B-1 Természetvédelem			
B-1-1 Helyi természetvédelmi területek bővítése	FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatosan megvalósul (több védelemre érdemes terület védetté nyilvánítási eljárása folyamatban van, illetve valósult meg az elmúlt időszakban).	Megvalósult - További védelemre tervezett területek felmérése, alátámasztó dokumentációk elkészítése, az eljárások vonatkozó jogszabályok szerinti megindítása folyamatban van. - A Fővárosi Önkormányzat 2021 decemberében helyi jelentőségű védett területté nyilvánította az Óbudai-szigeti ártéri erdőt és a Jegyenye-völgyet (2022-től hatályos), valamint 2022-ben a Nagytétényi Duna-part területét. Folyamatban - További védetté nyilvánítási eljárások folyamatban vannak. Védelemre javasolt területek felmérése, dokumentálása, kezelési tervek kidolgozásában történő közreműködés, az új területek ellenőrzési tervbe illesztése. - Több védetté nyilvánítási eljárás volt folyamatban 2021-ben (lásd fent). Tervezett - További területek védetté nyilvánítása érdekében a helyi jelentőségű védett természeti területekről szóló rendelet módosítása tervezett.
B-1-2 Helyi természetvédelmi területek kezelésének hatékony megvalósítása	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT, FÖRI	 A Fővárosi Önkormányzat egyre több forrást biztosít a helyi védett természetvédelmi területek fenntartására, így a tájidegen fajok visszaszorítására sikeres erőfeszítések történtek.	Megvalósult - A Fővárosi Önkormányzat egyre több forrást biztosít a helyi védett természetvédelmi területek fenntartására. A FŐKERT ezen feladatellátásához 2017-ben 44 millió Ft-ot, 2018-ban 41 millió Ft-ot, míg 2019-ben 65, 2020-ban és 2021-ben 63-63 millió Ft-ot fordított. - A Természetvédelmi Őrszolgálat létszáma bővült így hatékonyabban folyamatosan őrzi, kezeli, és monitorozza a helyi védettség alatt álló területeket. - A védett területeken az egyik legnagyobb kihívást az invazív fajok visszaszorítása jelenti. A FŐKERT a védett területeken mintegy 70 ha-on gondoskodik az özönfajok visszaszorításáról természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási technológia alkalmazásával. - Több helyi jelentőségű természetvédelmi területen (Felsőrákosi-rétek, Naplás-tó, Turjános természetvédelmi terület) kimutatható a tájidegen

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>özönfajok visszaszorítása, az élőhelyekre jellemző védett növények megjelenése.</p> <p>- A kaszálással kezelt területek kiterjesztésével egyre több helyen jelennek meg az élőhelyre jellemző védett növények (Merzse-mocsár, Kőérberki szikes-rét).</p> <p>Folyamatban</p> <p>- Védelemre javasolt területek felmérése, dokumentálása, kezelési tervek kidolgozásában történő közreműködés, az új területek ellenőrzési tervbe illesztése (FÖRI).</p> <p>- 2021-ben Vízbázisvédelmi Hozzájárulás keretén belül lehetőség nyílt a Tétényi-fennsík és a Kőérberki szikes-rét természeti állapotának javítására. 2021 decemberében indult és 2022 januárjában zárult a <u>Tétényi-fennsík Természetvédelmi Területen</u> a korábbi területhasználat során oda került, 4000 tonna mennyiségű silt kitermelése és elszállítása a Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központba.</p> <p>2022. év végén várható a Kőérberki szikes-rét Természetvédelmi Terület <u>vízháztartásának javítása</u>, vizesárok feltöltésével, ezáltal a vízvisszatartás hatékonyabbá tételével. Egyúttal az összefolyó vizek összfelületének kiterjesztése is a projekt vállalásai közé tartozik, ezzel pedig a klimatikus viszonyok helyi szinten történő javulása várható.</p> <p>- A természetvédelmi területeken 2021-et követően is folytatódott az <u>invazív növényfajok visszaszorítása</u> a 2021-ben kezelt 70 ha-os összterületű gyepterületeken.</p> <p>- A FŐKERT a természetvédelmi területeken korábban kihelyezett madárodútelepek kezelésének átvételével mintegy 350 darab <u>madárodú kezeléséről</u> fog gondoskodni 2022-től a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel együttműködésben.</p> <p>Tervezett</p> <p>- Új védelemre érdemes területek vizsgálata, monitorozása (FÖRI).</p> <p>- Budapest Főváros Önkormányzata és a FŐKERT részvételével két vizes élőhely – <u>Felsőrákosi-tó és Szilas-tó Természetvédelmi Területek – vízháztartásának javítására szolgáló tervezési folyamat</u> indult meg 2022-ben. A kutatás és tervezés eredményeként összeálló dokumentáció kiviteli terv szinten fogja összefoglalni a két terület vizes élőhelyeinek javítását és kibővítésének lehetőségeit tartalmazó feladatokat. A terv lehetőséget teremt arra, hogy két értékes élőhely állapota jelentősen javulhasson a jövőben.</p> <p>- A <u>Mocsáros-dűlő természetvédelmi célú rehabilitációjáról</u> szóló stratégiai terv kidolgozása. Ezzel párhuzamosan készül a Főváros LIFE Biodiverzitás pályázata, a Biodiverse City LIFE, aminek célterülete a Tétényi-fennsík és a Kőérberki szikes-rét mellett a Mocsáros-dűlő.</p>
B-1-3 Kisvízfolyások revitalizációja	<p>FPH Várostervezési Főosztály,</p> <p>FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály,</p> <p>FPH Városüzemeltetési Főosztály,</p> <p>FCSM,</p> <p>BKM-FŐKERT</p>	 <p>Budapest Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervében a Városi kisvízfolyás-völgyek akcióterület projektjeként jelenik meg több patak revitalizációja. A program időtáblájában megvalósításuk csak részben várható.</p>	<p>Megvalósult</p> <p>- A korábbi években készült tanulmánytervekkel (Rákos-patak revitalizációs tanulmányterve, Szilas-patak tanulmányterve) összhangban a Radó Dezső Terv az említett patakokat, valamint a Hosszúréti-patakot érintő revitalizációt projektelemként, az Aranyhegyi- és a Gyáli-patak patak komplex fejlesztését megalapozó tanulmányterv és mesterterv készítését akciótervi feladatként kezeli.</p> <p>- A TÉR_KÖZ pályázat keretében megújításra került a Rákos-patak XIV. kerületi Egressy út – Mogyoródi út közötti szakasza (meder-rekonstrukció, zöldfelületi és rekreációs fejlesztés), továbbá településrendezési szerződés keretében (kapcsolódó ingatlanfejlesztéshez kapcsolódóan) került megújításra Rákos-patak Szugló utca és Egressy út közötti szakasza.</p> <p>Folyamatban</p> <p>- A Rákos-patak menti kerékpárút kiviteli terveinek készítése, a szükséges terület kisajátítása folyamatban van (Rákos-patak menti ökoturisztikai folyosó c. projekt -VEKOP-5.3.1-15-2016-00012).</p> <p>Tervezett</p> <p>- Budapest Főváros Önkormányzata, a Fővárosi Vízművek Zrt. és a FŐKERT részvételével megkezdődött a Szilas-patak Naplás-tó Természetvédelmi Területhez tartozó szakaszának természetesebbé tételéhez szükséges lépések előkészítése, a feladat tervezési folyamatainak 2022. év végén várható elindításával</p> <p>- A Kőérberki szikes rét természetvédelmi területen folyamatban van az élőhely-rekonstrukció a vízháztartás javítása érdekében.</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
B-1-4 Jogsabálymódosítási javaslatok a természetvédelem érdekében	FPH Várostervezési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály, BDK	 Megkezdődött a jogszabálymódosításhoz vezető folyamat, első lépésként egyeztetések történtek az érintettekkel.	Megvalósult - Egyeztetésekre került sor a Jövő Nemzedékek Érdekeinek Védelmét Ellátó Biztoshelyettes Hivatalával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal. Folyamatban - 2022-ben megalkotásra került a védett természeti területen található budapesti erdők tarvágásának tilalmáról szóló 33/2022. (IX. 4.) Föv. Kgy. rendelet, amely a fővárosi erdőterületek védelme érdekében, az országos jogszabály által szabályozott életviszonyokban kiegészítő jelleggel, a magántulajdonú védett erdőkre vonatkozóan is elrendelte a tarvágás tilalmát. Tervezett -
B-1-5 Ökológiai szempontok érvényesítése a fővárosi zöldfelület-gazdálkodásban	FPH Várostervezési Főosztály, BKM FCSM	 A Fővárosi Önkormányzat és a BKM - FŐKERT 2021 tavaszán új, extenzív gyepgazdálkodási programot („Vadvirágos Budapest” program) vezetett be.	Megvalósult - 2021 folyamán a „Vadvirágos Budapest” program keretében, 22 helyszínen, mintegy 28 ha nagyságú területen létesült „méhbarát terület”, vadvirágos rét. - Glifozát tartalmú szerek használatának kivezetése, madárodú program, közösségi komposztálók - A 2021-ben megkezdett Pünkösdfürdő park tervezése során számos ökológiai szempontból előremutató megoldást alkalmazott a FŐKERT (esőkert létesítése, honos társulásokot idéző többszintű zöldfelület, biodiverz rétek, kivitelezés alacsonyabb környezetterhelési megoldásai). - Myawaki minierdő kialakítása a Tabánban, 40 m ² -es területen, a budai hegyek lejtőin jellemző őshonos fajok ültetésével. - 2021-ben kezdődött meg a közösségi komposztálók kialakításának programja. Az év végére már 5 komposztáló működött a főváros nagyobb parkjaiban, melyek gondozását helyi civil szervezetek látják el. Folyamatban - A FŐKERT a Fővárosi Önkormányzat megbízásából számos tervezési feladatot végzett, melyek mindegyikénél az előremutató ökológiai szempontok érvényesülnek. - Vadvirágos rétek kialakítása folytatódott a 2021. évi tapasztalatok alapján: biodiverz évelőágyások létesítése, egynyári virágágy felületek csökkentése. Tervezett -
B-1-6 Köz- és díszvilágítással kapcsolatos tervek és jogszabályok ökológiai szempontú felülvizsgálata	FPH Várostervezési Főosztály, BDK	 Folyamatban van.	Megvalósult - 2021-ben ~ 628 db közvilágítási és 52 db aluljáró világítására alkalmas LED-es lámpatest került felszerelésre. Folyamatban - Nagynyomású nátriumlámpák energiatakarékos LED világítótestekre történő cseréje folyamatban van, melynek a fényhasznosítása kedvezőbb. 2022.év I. felében 3 739 db csere történt. - Az egyes beruházások terveinek egyeztetésekor kerül sor a fényszennyezés lehetőség szerinti csökkentésének vizsgálatára. Tervezett - 2022- évi tervezett felszerelendő lámpatestek ≈3 820 db Ebből eredő energia megtakarítás ≈2 683 GJ.
B-1-7 Felelős állattartás elősegítése	FPH Hivatalüzemeltetési és Intézményfejlesztési Főosztály	 Folyamatban van.	Megvalósult Folyamatban - Budapesti Művelődési Központ (BMK): a felelős állattartásról interaktív előadások óvodás és iskolás csoportok számára a Budakeszi Vadasparkkal együttműködésben. - Fővárosi Önkormányzat Óvodája: a környezeti nevelés keretén belül díszállatok gondozása és megfigyelése. Tervezett -
Környezeti program cél: C-1 Klímavédelem és energetika			

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projekt
C-1-1 Fővárosi épületek energetikai jellemzőinek javítása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p>BGYH - KEHOP-5.2.8-17-2017 pályázat keretében a Dandár, Palatinus, Paskál és Pesterzsébeti Fürdők energetikai fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dandár: 112 db 271 W-os napelem, 30kVA teljesítmény, éves szinten 32.200 kWh - Palatinus: 419 db 300 W-os napelem, 125,7 kW teljesítmény, inverterek 116 kVA, éves szinten 127.810 kWh - Paskál: 727 db 275 W-os napelem, 199,93 kW teljesítmény, inverterek 185 kVA, 189,324 kWh éves szinten - Pesterzsébet: 278 db 275 W-os napelem, 76,5 kW teljesítmény, inverterek 71 kVA <p>BK - 2021 előtt megvalósult napelemes beruházások: Bihari utca 12,75 kW; Bánk bán: 51,7 kW.</p> <p>BKM: Napelemekkel rendelkezik a társaság. 2021. év előtt valósultak meg.</p> <p>BKV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Napelemek használata - a BKV Zrt. két telephelyén összesen 260 kW beépített teljesítményű napelemes rendszer működik (Székház - 50 kW; Kelenföld buszgarázs - 210 kW). - Napkollektorok használata - a BKV Zrt. nyolc telephelyein összesen 191 kW beépített teljesítményű napkollektoros rendszer működik (Zugló kocsisz. - 21 kW; Széplóna kocsisz. - 12,3 kW; Száva kocsisz. - 8 kW; Cinkota buszsz. - 61,6 kW; Délpest buszsz. 45 kW; Galyatető - 4 kW; Troli buszsz. - 37 kW; Diszpécserház - 2 kW). - Hőszivattyúk használata – a BKV Zrt. négy telephelyein összesen 75,5 kW beépített fűtési teljesítményű hőszivattyús rendszer működik (M3 Nagyváradi tér megálló. - 17,8 kW; M3 Lehel tér megálló - 2, kW; Óbuda buszsz. - 31,5 kW; Galyatető - 24 kW). - A Metró Diszpécserház fűtési rendszerének korszerűsítése során a régi kazánok helyett korszerűbb kazánok kerültek telepítésre (a beruházás 2022. év elején fejeződött be). Az intézkedések eredményeként az energiamegtakarítás várható éves mértéke 15,3 ezer m³ (532 GJ) földgáz. - Az M3 metró Diszpécserházban az épület tetejére a Kazánházi rekonstrukció során telepítésre került egy 4,62 m² felületű 2 kW beépített kapacitású napkollektoros rendszer az épület HMV igényének biztosításához. Az éves várható energiamegtakarítás mértéke 2,56 MWh. - Karbantartási tevékenység keretében elvégzett fejlesztésként 7 ingatlanon régi kazánok cseréje (Cinkota buszgarázsban a porta épületben - 1,7 MWh megt.; Ferencváros villamos kocsiszíni -- 1393 MWh megt.; IX. ker. Aszódi utca 7. 81-es busz végállomás épületében - 27 MWh megt. XXI. ker. Csepel, Szent Imre tér busz végállomás épületében - 65 MWh megt.; XVIII. ker. Pestszentimre, Dózsa György út 3. alatti 94-es busz végállomás épületében. - 22,5 MWh megt.; XIV. ker. Kerepesi út - Ifjúság útja sarkon lévő 77-es trolibusz végállomás épületében - 19 MWh megt.; IV. ker. Újpest-központban az István út és Pozsonyi út sarkon lévő 20-as busz végállomás épületében - 36 MWh megt.). - Karbantartási tevékenység keretében elvégzett fejlesztésként 3 ingatlanon ajtók és ablakok cseréje (Angyalföld kocsiszíni összesen 410 m² kopolit üveg cseréje és 18 db fémkeretes ablak (34,9 m²) cseréje - 69 MWh megt.; M2 járműtelepen az M280 raktár épületében 213 m² kopolit üveg cseréje -- 32 MWh megt.; Hungária villamos kocsiszíni a munkásszálló kialakítása során 98 db (127 m²) fémkeretes ablak cseréje - 29 MWh megt.). <p>FCSM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bp., Kerepesi út 21. szám alatti telephelyen: Központi ügyeleten UPS rendszer kiépítése szünetmentesítés céljából. Napelem felülete 60,8 m², névleges villamos teljesítmény 13,5 kW, termelt villamos energia 15,3 MWh/év. A rendszer elosztó-átviteli hálózatra nem csatlakozik, sziget rendszerű. - Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep technológiai épületek: rekuperációs kiserőmű létesítése a Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 12.600 kW. - Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep technológiai épületek: Rekuperációs kiserőmű létesítése az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projekt
			<p>éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 70.000 kW.</p> <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dél Pesti Hálózatüzemeltetési Kirendeltség iroda és raktár épület tetőszigetelés 1184 Budapest, Nefelejcs utca 18. alatti teljes tető víz és hőszigetelés. - Szállítási osztály irodaépület 1044 Budapest, Váci út 102. címen 2 db elavult gázkazán cseréje és kiváltása egy kazános kazánközponttal. - Káposztásmegyeri Főtelep csarnoképület 1044 Budapest, Váci út 102. teljes tető és vízszigetelés. - 2021.11.05-én beüzemelésre került a Tahi 1,5 MW napelemes rendszer II-es ütem összesen 1,0 MW teljesítménnyel. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Önkormányzat a „<u>Budapest – Nappal hajtva</u>” elnevezésű projektje keretében 2022-ben összegyűjtötte és megvizsgálta a napelemek telepítésére vonatkozó kerületi szabályokat és fővárosi szintű szabályozást. A részletes elemzés elérhető a Főváros honlapján, amely szakembereknek, önkormányzatoknak és a lakosságnak is segítséget nyújt a szerteágazó szabályokban való eligazodáshoz. A „Budapest – Nappal hajtva” projekt elsődleges célja a fennálló akadályok lebontásával elősegíteni a napelemek gyorsabb terjedését Budapesten. <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dél Pesti Hálózatüzemeltetési Kirendeltség iroda és raktár épület kazánközpont kialakítás 1184 Budapest, Nefelejcs utca 18. alatti 2 db nyílt égésterű kazánból egy kazános kazánközpont kialakítása. - 2022-ben kivitelezés alatt a Szigetmonostor 1,0 MW teljesítményű napelemes rendszer. Az első ütem (500 kW) beüzemelése 2022. III. negyedévben, a kettes üteme (500 kW) a IV. negyedévben várható. - Észak Budai Hálózatüzemeltetési Kirendeltség új telephelyének kialakítása, III. Budapest, Királyok útja 281. - Ideiglenes konténer megszüntetése és korszerű irodaépület kialakítása. <p>Tervezett</p> <p>BGYH: KEHOP-5.2.8-17-2017 pályázat keretében a Csillaghegyi, Széchenyi és Lukács Fürdők energetikai fejlesztése, napelemekkel való ellátása, nyílászárócseréje, és termálvíz hőhasznosítása, összesen évente energiamegtakarítás 86,6 MWh napenergia által, és 8.328 GJ fűtési energia megtakarítása.</p> <p>FCSM: a Soroksári úti telephelyen, a hőközpontban található korszerűtlen nyílt égésterű kazánok cseréje korszerű kondenzációs kazánokra. A modernizálás után az épület fűtését-hűtését a szennyvízhőt hasznosító hőszivattyú berendezés biztosítja. A használati melegvíz készítését napkollektoros rendszer kiépítése fogja támogatni, amelyet az épület lapostetős részére tervezik telepíteni. A hőközpontban a leírt rendszerekhez új elektromos és épületautomatika lesz kiépítve.</p> <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dél-Budai Hálózatüzemeltetési Kirendeltség, Iroda és raktár épület XII. Budapest, Gyár utca 3. és 6. Teljes telephely épületenergetika felújítása építéssel és gépészettel. - Vízhőszigetelés és Környezetvédelmi Labor, központi épület 1044 Budapest, Váci út 102. Korszerűtlen blokkgőzös gázkazánok cseréje. - Nagyfelszíni lakótelep raktár, irodaépület, 1044 Budapest, Váci út 121. Teljes tetőn víz és hőszigetelés. - 2023-ban három belterületi napelemes rendszert terveznek üzembe helyezni: Krisztina gépház (170 kVA), Rákosszentmihályi gépház (150 kVA) és a Gilice téri gépház (160 kVA). Ezek pályázatátása folyamatban. <p>A KEHOP-5.2.2-16-2017-00116 számú, A Fővárosi Önkormányzat és intézményei épületeinek energetikai korszerűsítése tárgyú” projekt keretén belül az alábbi munkák megvalósítása:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nyílászáró felújítási /csere programok: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) XVIII/3., XIX/1., XIII/8., III/5., XIV/4. és XXIII/1. tagkönyvtárak; - fűtéskorszerűsítés (kazáncseréje, fűtőtestek cseréje): FSZEK XVIII/3., XIX/1. III/5., XIV/4., XVII/2 és XXIII/1. tagkönyvtárak, Örkény Színház;

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<ul style="list-style-type: none"> - hőszigetelés: FSZEK XVIII/3., XIX/1., XIII/8., III/5, XIV/4. és XXIII/1. tagkönyvtárak; - napelemek telepítése, napenergia hasznosítás: FSZEK XVIII/3., XIX/1., XIII/8., III/5, XIV/4. és XXIII/1. tagkönyvtárak; - világítás-korszerűsítés (energiatakarékos LED világítótestek alkalmazása): BFL, Városmajori Szabadtéri Színpad.
C-1-2 Távhő-rekonstrukciós Program felülvizsgálata, távhőfejlesztési koncepció megalkotása	<p>FPH Városüzemeltetési Főosztály,</p> <p>FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály,</p> <p>FŐTÁV</p>	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p><u>Távhűtés és létesített helyi hűtési rendszerek (tapasztalatszerzés folyamatban):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Liget hűtés, - XI. Vahot utca 6. alatti hűtés, - XI. Hadak útja 5., - Budapest BRE lakóház hűtése. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - KEHOP-5.3.1-17-2017-00004 - Stratégiai szivattyúcserek, Hőközpontok korszerűsítése, Új fogyasztók bekötése, HKP távfelügyelet, III. Zápor u. távvezeték felújítás. - KEHOP-5.3.1-17-2017-00002 - Energiahatékonysági fejlesztések, és új fogyasztók hálózatra kapcsolása, új vezetékszakaszok kialakítása a FŐTÁV Zrt. távhőrendszereiben (hőközpontok korszerűsítése, és új fogyasztók távhővezeték-hálózatba kapcsolása – Váci Greens „E” épület, CODIC Irodaház). - KEHOP-5.3.1-17-2017-00006 - Táv hővezeték korszerűsítés, új fogyasztók hálózatra kapcsolása, és távhőközvetek összekapcsolása a FŐTÁV Zrt. távhőrendszereiben (hőközponti távfelügyelet kiépítése, új fogyasztók távhővezeték-hálózatba csatlakoztatása – BKV Zrt. Hamzabégyi úti telephely, Millenium Garden, Center Point I. II. irodaházak, BudaPart II. ütem BOE irodaépület távhőellátása érdekében távvezeték építése, Liget projekt). - KEHOP-5.2.8-17-2017-00008 - Épületenergetikai felújítások a FŐTÁV Zrt. Kalotaszeg utcai központi telephely B és D épületén. - KEHOP-5.2.8-17-2017-00009 - Épületenergetikai felújítások a FŐTÁV Zrt. Barázda közti és Füredi utcai telephelyein. - KEHOP- 5.3.1-17-2018-00034 - Stratégiai gerincvezeték létesítése és energiahatékonysági fejlesztések a FŐTÁV Zrt. távhőrendszereiben (a budapesti távhő hőkooperációs vezetékrendszer kiépítésének részeként gerincvezeték kiépítés, kapcsolódó új vezetékszakaszok kialakítása, új fogyasztók távhővezeték-hálózatba csatlakoztatása - MOL Campus Irodaház, Bécsi Greens, Skanska H2O irodaház). - KEHOP- 5.3.1-17-2018-00035 - Új fogyasztók hálózatra kapcsolása, hőközponti távfelügyelet kiépítése, távhővezetékek korszerűsítése a FŐTÁV Zrt. távhőrendszereiben (a budapesti távhő hőkooperációs vezetékrendszer kiépítésének részeként gerincvezeték kiépítése és új fogyasztók távhővezeték-hálózatba kapcsolása hőközponti távfelügyelet kiépítése, távvezeték korszerűsítések és új fogyasztók távhővezeték hálózatba kapcsolása - BKV Zrt. Fehér úti telephely, Centerpoint II. irodaház, Árkád aquincum). <p><u>Táv hűtés és létesített helyi hűtési rendszerek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Budapest BRF épület tervezése, - Hőszivattyús és folyadék hűtős hűtési-fűtési rendszer. <p>Tervezett</p> <p><u>Táv hő rendszer bővítése és energiahatékonyságot javító fejlesztése:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Geotermikus fűtőmű létesítése: előkészítés, - XIII. ker. Pannónia utcai 2xDN400-as távhővezeték-bővítés I. ütem, - Belváros távhőellátás megteremtése - az Erzsébet híd A5 aknától 2xDN250 méretű gerinc távhővezeték létesítésével az Apácai Cs. J. utcán, - Déli hőkooperációs vezeték-hálózat megépítése. <p><u>NOx kibocsátás csökkentése</u> érdekében a PTVM kazánok rekonstrukciója vagy cseréje (jogszábeli kötelezettség), az Újpalotai és az Észak-budai fűtőművekben.</p> <p><u>„Zöld távhő”</u> – megújuló energia alapú fejlesztési projektek (Rákoskeresztúri geotermikus hőforrás, cca. 4-5MW; Kispesti geotermikus hőforrás létesítése cca.20MW; HUHA gőzturbina csere és kazánok rekonstrukciója).</p> <p><u>Táv hőközvetek összekötése és új távhővezetékek építése az új fogyasztók bekapcsolása:</u> dél-kelenföldi és csepeli hőközvetek összekötése, kispesti és csepeli hőközvetek összekötése, Galvani híd átvezetés szivattyúház</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>telepítéssel, Csepel-csillagpont - Rákóczi híd kooperációs gerincvezeték megépítése;</p> <p>újpesti hidraulikai kapacitásbővítési projekt, újpesti hidraulikai kapacitásbővítési projekt; Erzsébet híd - Apáczai Csere János utca és Városház utca, új fogyasztók bekapcsolása a távhőszolgáltatásba; Pannónia távvezeték, belváros északi részének távhőellátása; A kispesti hőköri és az újpesti hőköri összekötése; Bosnyák tér és környéke új fogyasztók távhőhálózatra csatlakozásának megteremtése a Füredi utcai hőköri irányából; Kispest hidraulikai kapacitásbővítés projekt; Testnevelési Egyetem (TE) projekt.</p> <p><u>Energiahatékonysági rekonstrukciók és innovatív fejlesztések:</u> Villanykazánok és hőtárolók telepítése; Távvezetési energiahatékonysági rekonstrukciók; Hőközponti energiahatékonysági és irányítástechnikai rekonstrukciók; A hűtési szolgáltatás további szélesítése, hidegenergia tárolók létesítése; Észak-budai Fűtőmű használaton kívüli olajtartályainak hőtárolóvá alakítása és üzemviteli előnyök alapján kapcsoltan termelt hő tárolására történő hasznosítása.</p>
C-1-3 Klímastratégia felülvizsgálata és Klíma Akcióterv készítése	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Megvalósult.	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Közgyűlés a 638/2021. (III.31.) Főv. Kgy. határozattal elfogadta a Budapest Főváros Fenntartható Energia és Klíma Akciótervét (SECAP). - Ahhoz, hogy teljesülni tudjanak az akciótervben lefektetett klímacélok, nagyjából a 130-szorosára kell növelni a jelenlegi fővárosi napelem kapacitásokat. Ennek érdekében a Fővárosi Önkormányzat elindította a Nappal hajtva programot, amelynek célja a napenergia széleskörű elterjesztése és integrálása Budapest életébe. A napelem-program eredményeképp Budapest összes CO₂-kibocsátása 8%-kal csökkenne. A Fővárosi Önkormányzatnak nincs erőforrása és hatásköre arra, hogy a városi energiaellátás és a környezetvédelem komplex problémáit önállóan megoldja. A Főváros ugyanakkor szeretne szerepet vállalni a budapesti napelemes fejlesztések előmozdításában, az összes érintett: a lakosság, az áramszolgáltató, közösségi közlekedés, kerületi önkormányzatok, a finanszírozók, és iparági szakértők bevonásával. A program eredményeként 2022-ben elkészült a Budapest Szólár Térkép és elindult a napelemes tanácsadás a Zöld Budapest Tanácsadó Irodában. <p>Folyamatban</p> <p>Tervezett</p>
Környezeti program cél: C-2 Hulladékgyaldkódás			
C-2-1 Hulladékhasznosítás hosszú távú fejlesztése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKM-FKF FŐKERT	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p>Folyamatban</p> <p><u>BKM – FKE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Elkészült a PRHK középtávú fejlesztési koncepcióterve, amely megoldásokat kínál a lerakó melletti területek fejlesztésében a hulladéklerakás csökkentése irányában. - PRHK komposzttelepi gépparkjának megújítása tervezett, új gépek beszerzését kezdeményezték. Ezáltal a megnövelt befogadói kapacitáshoz illesztve a feldolgozó rendszert. A zöldhulladék kezelő rendszer fejlesztése tervezett, melyhez folyamatban van az alkalmas telephely megtalálása Budapest keleti felében. - A Hulladékhasznosító Mű égetési kapacitáit maximálisan kihasználva csökkentik a lerakással ártalmatlanított hulladékok mennyiségét. - Bértárolási rendszerre történő átállással, illetve a saját válogató üzembe helyezésével (2022.II félév) a kevert csomagolási hulladék tekintetében a hasznosítási arány: 40% anyagában hasznosításra előkészítés, 60% energetikai hasznosítás. - Nagyválogató építése folyamatban van a X. kerületben. A válogatóműben a lakossági házhozmenő szelektív gyűjtésből származó haszonanyag válogatása fog történni. - PRHK lerakótér III. Ütem. tervezése és kivitelezése. - <u>BKM – FŐKERT:</u> A FŐKERT komposzttelepe géppark korszerűsítési beruházások előkészítését végzi, a hatékonyabb, gazdaságosabb és környezetkímélőbb előállítási folyamatok érdekében. - <u>közösségi komposztáló programja</u> (lásd B-1-5).

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>Tervezett</p> <p>- <u>BKM – FKF</u>: A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok államosítása (majd koncesszióban adása miatt) 2023.06.30-ig felülről korlátos a hulladékgazdálkodással kapcsolatos fejlesztések megvalósítása.</p> <p>- <u>BKM – FŐKERT</u>: Hosszú távon a FŐKERT komposzttelepe területének bővítése tervezett.</p>
C-2-2 Szennyvízkezelés és energiahatékonyosságának növelése, szennyvíziszap-kezelés hosszú távú megoldásának előkészítése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FV, BKM-FKF	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p>- Iszapvíztelenítési rendszer korszerűsítése az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 706,2 GJ.</p> <p>- Technológiai vízhálózati rendszer korszerűsítése az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 113,5 GJ.</p> <p>- Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepi eleveniszapos medencék levegőellátás korszerűsítése. Levegő ellátó vezetékek átalakítása (kétkörös levegőellátás), valamint MOV szabályozás kiépítése (L3, L4, L5, L6 medencék). Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 1.728 GJ.</p> <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <p>- Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepi eleveniszapos medencék levegőellátás korszerűsítése. Levegő ellátó vezetékek átalakítása (kétkörös levegőellátás), valamint MOV szabályozás kiépítése (L1, L2 medencék).</p>
C-2-3 Szelektív hulladékgyűjtés bővítése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKM-FKF	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>- 2022 szeptemberében átadásra került a XVIII. kerület <u>Ipacsfa utcai Logisztikai Szolgáltató Központ</u>, amely átrakóállomás mellett szelektív hulladékgyűjtő udvart és konténermosót is magában foglal.</p> <p>- <u>Mobil hulladékudvar szolgáltatás előkészítése</u>, 2022. első félévi indítása (hulladékudvarral nem rendelkező vagy gyéren ellátott kerületekben, területeken).</p> <p>- <u>Veszélyes hulladékgyűjtés</u> egész évben elérhető a lakosság számára a hulladékudvarokban. 2022. II. félévétől már öt nagy kiemelt hulladékudvar már vasárnap is a lakosok rendelkezésére áll.</p> <p>- <u>Közterületi szelektív gyűjtésre</u> 3,5 tonna alatti elektromos kisteherautók beszerzése, eredményes közbeszerzési eljárás alapján (a gépjárművek várhatóan 2022. év végén kerülnek leszállításra).</p> <p>Tervezett</p> <p>- <u>Üveg gyűjtőhálózat - szelektív hulladékgyűjtő sziget - bővítése</u> egyeztetés alatt. Első körben önkormányzati területeken próbálnak gyűjtőszigetek elhelyezésére alkalmas területeket találni, második körben nagyobb kiskereskedelmi üzleteket keresnek meg.</p> <p>- <u>A biológiailag lebomló háztartási hulladékok</u> házhoz menő rendszerben történő szelektív gyűjtése több milliárdos beruházást (továbbá a megfelelő hulladékkezelő végpontok létesítését) feltételezi. A Hulladékgazdálkodási Divízió a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok államosítása (majd koncesszióban adása) miatt nem tervezi a közszolgáltatás kiterjesztését a biológiailag lebomló háztartási hulladékokra. 2023.06.30. után, amennyiben a leendő koncesszor feladatai - illetve a BKM (Hulladékgazdálkodási Divízió) szerepe a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást illetően - tisztázódnak, újra tervezhető lesz a hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése.</p>
C-2-4			Megvalósult

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
Hulladék újrahasználatot ösztönző rendszer fejlesztése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKM-FKF	 Folyamatban.	- Folyamatban - <u>Újrahasználati konténerok elhelyezése</u> – 3 folyamatos nyitvatartású helyszínen – van folyamatban, várható kezdés 2022. II. félév / 2023. I. félévtől. Tervezett - Közösségi Javítóműhely kialakítása tervezett a Közösségi Költségvetésből.
C-2-5 Hulladékgazdálkodási közszolgáltatás törvényi feltételeinek módosítására vonatkozó javaslatok elkészítése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKM-FKF	 Nem történt előrelépés A BKP jóváhagyása óta a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás jogszabályi körülményei ismét változtak	Megvalósult Folyamatban Tervezett
Környezeti program cél: C-3 Csapadékvíz-gazdálkodás			
C-3-1 Belterületi csapadékvízrendszer felülvizsgálata	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FCSM	 Folyamatban.	Megvalósult - <u>Budapest Vízgazdálkodási Koncepciójának kidolgozása</u> befejezésre került (2015-2021). Az ebben lévő csapadékvíz gazdálkodási témakör teljes mértékben kiterjed a lehetséges fejlesztésekre és megoldásokra Budapest területén. - <u>Hidak víznyelőinek</u> rendszeres tisztítása és az <u>utak víznyelőinek</u> , szikkasztó kútjainak, szikkasztó árkaiknak rendszeres tisztítása megvalósult (FCSM). Folyamatban - A budapesti csatornahálózatban az FCSM Zrt. folyamatosan felülvizsgálja azokat az érzékeny területeket, ahol az elválasztott szennyvíz csatornarendszerek csapadék eseménykor túlterhelődnek, az így felderített problémákra konkrét javaslatokat határoznak meg az önkormányzatok számára. (tározók helyének meghatározása, szikkasztók véleményezése.) Békásmenyi Szivattyútelepre érkező záporvizek visszatartásának és kezelésének tanulmányterve. - Gellért-hegy lefolyási modell elkészítése 2022-ben. Tervezett - Budapest lefolyási modellhez készülő terepmodell adatgyűjtés, elemzés, modellezés koncepciójának kidolgozása (VárosiEső – LIFE Runoff). - Lokális klímamodell statisztikai lelkálázása csapadétparaméterek vonatkozásában.
C-3-2 Zöldfelületek fenntartható vízutánpótlásának megoldása	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FÖKERT, FV	 Folyamatban.	Megvalósult - 2021-ben a Tabán I. kerületi részére (Kereszt utca-Kőműves lépcső közötti területen) 92 db, a XI. kerületi részére 40 db, valamint Gazdagrétre 14 db öntözőzsák került kihelyezésre. Folyamatban - 2022-ben az I. kerület, Tabánba (Kereszt utca-Kőműves lépcső közötti területen) 93 db, az V. kerületbe 19 db, valamint a XIII. kerületbe 61 db öntözőzsák került kihelyezésre. - A Fővárosi Önkormányzat és számos más szakmai partner együttműködésével 2021 és 2025 között részben uniós forrásból megvalósuló "LIFE – Városi Eső" projektet hajt végre, amelynek fő célja a városi klímaadaptáció támogatása csapadékkezelés terén a zöld és kék infrastruktúrák közötti szinergiák megtalálásával és ezek erősítésével. A projekt nemzetközi és hazai jó gyakorlatokra támaszkodva cél, hogy a hatékony városi csapadék kezelés érdekében új szabályozások és irányelvek szülessenek meg. - Gellért-hegy lefolyási modell elkészítése 2022-ben. Tervezett

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			- Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési lehetőségeiről tervezési segédlet készítése.
Környezeti program cél: C-4 Települési zöldinfrastruktúra			
C-4-1 Jogszábmódosítási javaslatok a városi zöldfelületek hatékonyabb védelme érdekében	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT	 Folyamatban.	Megvalósult - Jogszábmódosításokhoz kapcsolódóan megalakult egy favédelmi munkacsoport, mely a főjegyző fás szárú növények feletti tulajdonosi jogok gyakorlásával kapcsolatos munkáját segíti. A munkacsoport feladata, hogy minden egyes közműtervet és úttervet favédelmi szempontból is átvizsgál, ezáltal már a tervezés során megmenthető bizonyos kivágásra ítélt faegyedek, melyek indokolatlanul esnének áldozatul a fejlesztéseknek. - Az építési jogszabályok módosultak, amelyekben a Fővárosi Önkormányzat számos véleménye (többek közt a zöldfelületek védelme érdekében) elfogadásra került. Ugyanakkor számos tekintetben további jogalkotási, jogharmonizációs folyamat szükséges a zöldfelületek védelme érdekében. Folyamatban - A biológiai aktivitásérték számítási módszerének felülvizsgálata és fejlesztésének javaslatai c. tanulmányterv kidolgozása a szükséges jogszabálmódosítások kezdeményezése érdekében. Tervezett -
C-4-2 Zöldfelület-gazdálkodás hosszú távú forrásbiztosítás a	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT	 Folyamatban.	Megvalósult - A forráshiány mérséklése a FŐKERT zöldfelület-gazdálkodási feladatainál (növekvő szerződött főösszeg). - Támogatási források bővülése: 2021-ben a két legnagyobb volumenű támogatást a Richter Gedeon Zrt. Nyújtotta 2 millió forint értékben, az ország első Myawaki erdejének megvalósításához, illetve a Menedzserek Országos Szövetsége, mely 1.200 facsemete elültetését, azaz egy klímavédelmi kiserdő telepítését támogatta. Kisebb értékű terméktámogatással segített négy gazdasági társaság: a Fiskars, a Polixt Kft., a T-Takács Kft. valamint az Agrofutura. Folyamatban - Támogatási források bővítése: Négy különböző támogatási szerződés megkötése van előkészítés alatt, köztük olyan cégekkel, mint a Yettel vagy a Randstadt Hungary. Ezek mindegyike erdőültetési projektek, a támogatók 500-1.000 erdőszőlési facsemete elültetésének finanszírozását vállalják. - Zöld Budapest Alapítvány létrehozása, amelynek bevételi forrásait Budapest zöldítéséért felelősséget érző vállalkozások támogatásai, közcélú adományok jelenthetik, melyek transzparens és átlátható felhasználásához az alapítvány átalakítását követően kidolgozásra kerülő szervezeti és működési szabályzat biztosítja a kereteket. Tervezett -
C-4-3 Erdőterületek fejlesztése és fenntartása	FPH Várostervezési Főosztály, BFVK	 Jelentős előrelépés történt.	Megvalósult - Fenntartás tekintetében az erdőterületeken található, sokak által használt nyílt élőhely-foltok kaszálása történt meg. Ezen kívül a X. kerületi Terebesi-erdőben a Gyógyszergyári utca mentén egy erdőtakarítási feladat történt az FKF-fel közösen, amelynek végén – a további hulladéklerakás megakadályozása céljából – betonpolleres és drótkerítéses lezárások történtek. -2021-ben lezárult az URBforDAN Interreg projekt, amely a II. kerületi Szépvölgyi úti erdő állapotának javítását és a turisztikai infrastruktúra fejlesztését tűzte ki célul. A projekt keretén belül természetismereti tanösvény, madárles, szabadtéri osztálytermek, természetismereti játszótér és mintegy 1.500 tájra jellemző, őshonos facsemete került a területre. - A Menedzserszövetséggel és a II. kerületi Önkormányzattal együttműködve 1.200 darab konténeres facsemete került eltelepítésre a II. kerületi Szépvölgyi úti erdőben. - Hármashatár-hegy – „Városi erdők” projekt megvalósítása (természetismereti tanösvény, szabadtéri tanterem kialakítása, madárles létesítése, játszószerkek, valamint tájékoztató táblák kihelyezése, kisebb kiterjedésű erdőtelepítés).

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021. év végén született döntés a FŐKERT-en belüli Természetvédelmi és Erdőkezelési Osztály létrehozásáról (2022-ben megvalósult szervezetfejlesztés). Ennek keretében 2021. év végén 4 fő erdőkezelési koordinátor és 1 fő erdőkezelési csoportvezető felvétele történt meg társasághoz. Az új szakemberekkel megkezdődött az erdőterületek feltárása és felmérése, a megoldandó problémák, valamint az illegális területfoglalások felderítése, amelyek között az erdők közjóléti funkcióinak erősítését is előkészíti a jövőben. Közösségi költségvetés keretében kiválasztott erdőterületeken lehetőség nyílt a lakosság bevonásával erdősítési program elindítására, melyekhez közjóléti funkciók is társulnak. - 2022-ben elkészült a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló erdők kezelési-fenntartási terve, amely új alapokra helyezi 309 hektáryi erdő kezelését. A koncepció lényege, hogy a természetvédelmi, klímavédelmi és rekreációs szempontok előtérbe kerülnek, a fokozatos szerkezetátalakítás célja változatos összetételű őshonos erdők létrehozása. A 2022-2031-ig terjedő 10 éves időszakra részletes terv készült. A feladat jellegéből adódóan a munka 10 év alatt nem fog befejeződni, az első években a természetvédelmi és védelemre javasolt területeken álló erdők átalakítása kezdődik meg. A megvalósításért a BKM Zrt. FŐKERT Divízióon belül újonnan megalakult Természetvédelmi és Erdőkezelési Osztály felel. - Fővárosi erdőfejlesztési és -telepítési terv összeállítás. - 2022 márciusában összesen 3.000 darab őshonos konténeres facemete került eltelepítésre fővárosi 1/1-es tulajdonú erdőterületeken a III. és a XVII. kerületekben. - Városi erdők - részvételi költségvetés keretében két területen történik erdősítés 2022 november-december folyamán, Pesterzsébet-Soroksári erdő és a Rákosliget területén. Két további helyszínen történik erdősítés a közszolgáltatási szerződés keretében a Merzse erdő és a Rákoskerti erdő területén. <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folytatódik a közösségi költségvetés keretében az erdők közjóléti funkcióit is erősítő erdősítés 2022 őszére történő tervezése és előkészítése a XXIII. Kerületi Pesterzsébeti-erdőben és a XVII. Kerületi Rákoscsabai-erdőben. Közszolgáltatás keretében a 2022 tavaszán történt 3.000 darab konténeres facemete elültetésén túl 2022 őszén további 4.000-4.500 konténeres facemete telepítése tervezett a fővárosi tulajdonú erdőterületeken.
C-4-4 Közhasználatú zöldterületek mennyiségi és minőségi fejlesztése	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT	 <p>Számos parkfejlesztés előkészítése zajlik, néhány megvalósítása már folyamatban van.</p>	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - XIV. kerület, Rákos-patak menti zöldfelületek megújítása az Egressy út és Mogyoródi út közötti szakaszon (TÉR_KÖZ projekt). - Fővárosi intézménykertek rendezése, fejlesztése: FSZEK tagkönyvtárai (IV. Babits Mihály Könyvtár, Király utcai Könyvtár). - Közösségi faültetés Budafokon a Hosszúhegy téren a 10 millió Fa Alapítvány XXII. kerületi csoport közreműködésével – 2021. október 9. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bakáts tér megújítása (TÉR_KÖZ projekt) – 2022-ben megvalósult. - Pünkösfürdő park létesítése 7 hektáron – 2022-ben megvalósult. - XIII. kerület, Kubala László park megvalósítása (TÉR_KÖZ projekt). - Zöldebb és élhetőbb Mester utca, Közösségi funkciók a Szent István parkba projektek kiviteli tervei a részvételi költségvetés keretében elkészültek, kivitelezés előkészítése folyamatban. <p>Tervezett</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<ul style="list-style-type: none"> - Fővárosi intézménykertek rendezése, fejlesztése: FSZEK Sashalmi Könyvtár kertjében virágos kert és fűszerkert létesítése. - Margitszigeti Mező projekt (kiviteli tervek elkészült). - Flórián tér környezetrendezése– tervezés folyamatban. - Klinikák park létrehozása engedélyezési és kiviteli tervek – tervezés folyamatban. - Andrássy út zöldsétány kialakítása - kiviteli tervek készítése (Oktogon – Kodály körönd). - Városháza park megvalósítása érdekében tervpályázat kiírása megtörtént. - Vérmező zöldfelületeinek megújítása (stratégiai és koncepcióterv készült). - Gellért-hegyi közpark megújítása (stratégiai tervek készült). - Népliget megújítása (stratégiai tervek készült, ötletpályázat kiírásra került). - Óbudai-sziget megújítása (stratégiai tervek készült). - Fehérvölgy megújítása (stratégiai tervek előkészítése megkezdődött). - Bókay kert integrált játszótér tervezése folyamatban.
C-4-5 Városi faállomány védelme és fejlesztése	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT, BKM-BTI	 A fasorok fokozatos megújítása folyamatban van	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021-ben mintegy 1.000 db fasori és parkfa lett ültetve a közterületeken. Újpesti rakpart fasorának megújítása (161 darab, előnevelt mezei juharfa került elültetésre). - Bartók Béla úti fátelépítés Budapesten elsőként Stockholm Faültetési Rendszerrel (SFR). - Az id. Antall József rakparton, az Olimpia park vonalától a Margit-hídi felhajtóig összesen 34 darab, egyenként csaknem három méter törzsmagasságú kocsányos tölgyet telepítettek gyökércellás módszerrel. - Fahelyek és zöldsávok védelme a városi utak mentén. c. zöldinfrastruktúra füzetek 6. kiadvány megjelenése. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fasor rekonstrukciók, biodiverz fasor tervezése, szakfelügyeleti rendszer fejlesztése. <p>Tervezett</p> <ul style="list-style-type: none"> - Több évre előre tervezett fasorfelújítások, fakataszteri adatbázis folyamatos frissítése. - Andrássy úti fasorrekonstrukció.
C-4-6 Egységes fővárosi zöldkataszter létrehozása és naprakész üzemeltetése	FPH Várostervezési Főosztály, BKM-FŐKERT	 A zöldkataszter folyamatosan bővül.	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Önkormányzat által létrehozott zöldkataszterhez (FATÁR-hoz) újabb kerületek csatlakoztak adatbázisaikkal, jelenleg az I., VI., XIII., XIV. kerület zöldfelület-gazdálkodói adatai érhetők el a FŐKERT adatbázisán kívül. - Megtörtént az áttérés a parkadat nyilvántartásában a helyszíni geodéziai felmérésre épülő, digitálisan tárolt kataszteri adataira. A kataszteri nyilvántartás összehangolásra került az elvégzett feladatok rögzítését biztosító Woodpecker rendszerrel. A nyilvános BpFatár applikáció fejlesztésre került az erdőterületek és a faértékek megjelenítésével, valamint az alkalmazott kereső rendszer kibővítésével. Faérték megjelenítés. Azonosító keresősor fa és park modulokban. Erdőterületek és helyi természetvédelmi területek megjelenítése. Nevezetes fák megjelenítése (2021). <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Városliget Zrt. FATÁR adatbázishoz való csatlakozása egyeztetés alatt van. Budapesti temetők csatlakozása egyeztetés alatt. Miyawaki erdők; vadvirágos, extenzív gyepek jelölése. <p>Tervezett</p> <p>--</p>
Környezeti program cél: D-1 Környezetbarát tervezési módszerek			
D-1-1 Kompakt város kialakítását célzó terület- és településrendez	FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatban van.	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
és megvalósítása			<ul style="list-style-type: none"> - A kompakt város kialakításának, fenntartásának eszközrendszerének vizsgálata c. tanulmányterv kidolgozása. - „Budapest és a fővárost körülvevő agglomerációs települések viszonya c. tanulmányterv kidolgozása.
			Tervezett
			-
D-1-2 Energiahatékonyság költséghatékonyság növelése	<p>FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály,</p> <p>FPH Városüzemeltetési és Főosztály</p> <p>Hivatalüzemeltetési és Intézményfejlesztési Főosztály</p>	 <p>Folyamatban:</p> <p>a közszolgáltató gazdasági társaságoknál folyamatosan valósulnak meg energiahatékonyságot növelő beruházások</p>	<p>Megvalósult</p> <p>BDK: 2021-ben 628 db közvilágítási és 52 db aluljáró világítására alkalmas LED-es lámpatest került felszerelésre. Össességében a ≈680 db lámpatest korszerűsítéséből eredő 2022 évtől jelentkező energiamegtakarítás ≈595 GJ (≈36,395 kW, ≈165.395 kWh, ≈153.817 kg/CO₂).</p> <p>BKM (FŐTÁV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 40 db hőközpont teljeskörű felújítása (4.112 GJ/év hőfelhasználáscsökkenés), - 140 db hőközpont távfelügyeleti integrációja (2.436 GJ/év), - 30 db új fogyasztó bekötése (57.416 GJ/év), - Napelemekkel rendelkezik a társaság. 2021. év előtt valósultak meg. <p>BKV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A várható energiamegtakarítás Energiahatékonysági kötelezettségi rendszerbe (EKR) kapcsolt aránya 34 % (182 GJ). - Metró Diszpécserházban a kazánok cseréje, energiamegtakarítás várható mértéke 15,3 ezer m³ (532 GJ) földgáz évente. <p>FCSM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekuperációs kiserőmű létesítése az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 252 GJ. - Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepi eleveniszapos medencék levegőellátás korszerűsítése. Levegő ellátó vezeték átalakítása (kétkörös levegőellátás), valamint MOV szabályozás kiépítése (L3, L4, L5, L6 medencék). Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 1.728 GJ. - Rekuperációs kiserőmű létesítése a Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen. Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 45,36 GJ. <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energiahatékonysági felújítások: Sibrik gépház, Széchenyi gépház, Irhás gépház Pócsmegyer II. kútcsoport 1,2,3 kutak 2-es gép, Ráckevei kútcsoport 11-es kút 2-es gép, 15-ös kút 1-es gép, 19-es kút 2-es gép. - Főtelep szerverterem energetikai optimalizálása, - Szivattyúk és egyéb gépek beszerzése, Tahi diszpécser nyílászáró cserék, - Megújuló energia projekt: Tahi 1,5 MW napelem II. ütem. <p>Folyamatban</p> <p>BDK: 2021- évi közbeszerzésből eredően 2022. I. felében felszerelendő lámpatestek ≈3.739db Ebből eredő energia megtakarítás: ≈2.288GJ (≈153,516 kW, ≈635.556 kWh, ≈591.067 kg/CO₂).</p> <p>BKM (FŐTÁV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 db hőközpont teljeskörű felújítása (1.028 GJ/év hőfelhasználás csökkenés), - 28 db hőközpont távfelügyeleti integrációja (478 GJ/év), - 6 db távhővezeték felújítás (2.176 GJ/év hővesztesség-csökkenés), - 1 db új fogyasztó bekötése (6.048 GJ/év), - Fűredi utcai fűtőmű I. KS (keringtető szivattyú) cseréje, - Rózsakerti fűtőmű hőforrásoldali korszerűsítése, (2.363 GJ/év). <p>FV: Megújuló energia projekt: Szigetmonostor II ütem.</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>Tervezett</p> <p>BDK: 2022- évi tervezett felszerelendő lámpatestek ≈3.820db Ebből eredő energia megtakarítás: ≈2.683GJ (≈180 kW, ≈745.200 kWh, ≈693.036 kg/CO2) - Tervezett hitelesítés: 2023 áprilisában.</p> <p>BKM (FŐTÁV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 12 db hőközpont teljeskörű felújítása (1 233 GJ/év hőfelhasználás csökkenés), - 4 db távhővezeték felújítás (4 248 GJ/év), - Geotermikus fűtőmű létesítése: előkészítés, - Új kazánok telepítése az Észak-budai fűtőműbe, (16 193 GJ/év). <p>FCSM: Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepi eleveniszapos medencék levegőellátás korszerűsítése. Levegő ellátó vezetékek átalakítása (kétkörös levegőellátás), valamint MOV szabályozás kiépítése (L1, L2 medencék). Az elérhető éves energiamegtakarítás mértéke (szekunder energiaforrás: villamos energia): 172,8 GJ.</p> <p>FV: Az ivóvízellátó hálózat rejtett vízfolyásainak felderítésével és javításával elérhető, EKR-rendszerben értékesíthető megtakarítási lehetőségek előkészítése folyamatban van.</p>
D-1-3 EMAS általános bevezetése, majd fenntartása a közszolgáltatást végző gazdasági társaságoknál	FPH Várostervezési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BVH, közszolgáltatást végző gazdasági társaságok	 Folyamatban: a közszolgáltatásokat végző gazdasági társaságok minőségbiztosítási alrendszerének áttekintése, a környezetvédelmi hatóságokkal szembeni kötelezettségek teljesítésének, az esetleg meghatározott bírságok okainak felmérése megkezdődött.	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az EMAS-hitelesített közszolgáltató társaságok száma 3, azok összesen 23 telephelye rendelkezik EMAS szabvánnyal (lásd II.4 fejezet) - 2021-ben a BKV Zrt. M4 Metró Járműtelepe és Budafok Villamos Járműtelepe szerzett EMAS minősítést. <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
D-1-4 Zöld gazdaság ösztönzése, zöld közbeszerzés	FPH Közbeszerzési és Projektmenedzser Főosztály, közszolgáltatást végző gazdasági társaságok	 Folyamatban.	<p>Megvalósult</p> <p>BKM: 2021. szeptember 1-jén lépett hatályba a Közbeszerzési Hatóság által, Fenntarthatósági munkacsoportja szakmai támogatásával kidolgozott Környezetvédelmi Közbeszerzési Etikai Kódex (Zöld Kódex).</p> <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
Környezeti program cél: D-2 Barnamezős területek			
D-2-1 Barnamezős területek megújításának elősegítése	FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatban:	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>A budapesti barnamezős és belvárosi használaton kívüli területek kataszter adatállománya évente aktualizálásra került, de a részletes adatbázis jelenleg nem nyilvános.</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			-
Környezeti program cél: D-3 Közlekedésügy			
D-3-1 Közösségi közlekedés fejlesztése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKK	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az elmúlt években forgalomba állított korszerű, Euro 6-os, valamint a 2021-ben érkezett 32 db új autóbusznak köszönhetően a járműpark környezetterhelése jelentősen mérséklődött, az autóbuszok életkora 11,4 évre csökkent. - A jelenleg 145 darabból álló trolibuszflottába 2021-ben mindössze 2 darab új jármű érkezett, a 17,0 éves átlagéletkorú állomány közel fele 20 évnél idősebb. - Az év első felében 12 db CAF villamos is üzembe állt, ezzel a villamos és trolibusz járműbeszerzési projekt II. ütemében megrendelt 26 villamos és 21 trolibusz forgalomba állítása befejeződött. - Elkészült a Baross utcai trolis felsővezeték-hálózat korszerűsítése, így a Harmincettesek tere és a Szabó Ervin tér között is felsővezetékes üzemmódban jár a trolis. A vonalon korszerű, 2019-ben üzembe állított trolibuszok közlekednek. - 2022. szeptemberétől a 83-as trolibusz vonala a Népligetig meghosszabbításra került. A Kálvária tér és a Népliget között nincs felsővezeték, a trolibuszok akkumulátoros üzemmódban, károsanyag-kibocsátás nélkül közlekednek. <p><u>Korábban megvalósult fejlesztések összefoglalása:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Az új autóbuszüzemeltetési modell 2012-ben került bevezetésre.</u> A szolgáltatásbeszerzési tenderek kiírása megnyíló piaci versenyhelyzetet teremtett, amely jobb minőségű szolgáltatást és hatékonyabb üzemeltetést eredményezett. A bevont külső operátorok, valamint a BKV saját járműbeszerzéseinek köszönhetően a járműflotta az elmúlt évtizedben jelentős mértékben korszerűsödött, az autóbuszok átlagéletkora a 2013. évi 16,0 évről 2017-re mindössze négy év alatt 10,4 évre csökkent. - A budapesti <u>villamos és trolibusz projekt</u> II. ütemének keretében megrendelt új alacsonypadlós járművek (26 villamos és 24 trolibusz) forgalomba álltak. - <u>Budafok kocsisín felújítása</u> 2018 májusában fejeződött be. A felújítás során a járműtelepen teljesen új vágányhálózat került kialakításra, a vasúti pályán kívül több új, korszerű javítócsarnok, valamint járműmosó és irodaház is épült. A Forgalmi utcai új vágánybekötés környezetében zajvédő fal létesült, a deltavágányba vágánykenő berendezéseket telepítettek, hogy a zajterhelés csökkenjen. - <u>Az 1-es villamos</u> Fehérvári út és Etele tér közötti szakaszának 2019-es átadásával létrejött Dél-Pest és a kelenföldi városrész összekapcsolása az Etele téri közösségi közlekedési csomóponttal. A beruházás során a környező zöldfelületek is megújultak, a fűvesített villamospálya mind esztétikai, mind zajvédelmi szempontból kedvező. <p>Folyamatban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az M3-as metróvonal korszerűsítése a vonal északi szakaszán, a Lehel tér és az Újpest-központ állomások között 2019-ben, a déli, Kőbánya-Kispest és Nagyvárad tér között 2020 októberében fejeződött be. Ezt követően elindult a középső, Nagyvárad tér és Lehel tér közötti szakasz felújítása is, melynek befejezése 2023-ban várható. A felújítás során a vonal teljes alagútrendszerének korszerűsítése mellett az állomások is megújulnak, jelentős részük akadálymentessé válik. 2022 májusában a középső szakasz három állomása (Kálvin tér, Corvin-negyed, Semmelweis Klinikák) megnyílt az utasok előtt. Jelenleg az M3 metrón Kőbánya-Kispest és Kálvin tér, valamint a Göncz Árpád városközpont és Újpest-Központ között lehet utazni. A hálózaton 2018 óta felújított metrószerelvények közlekednek. <p><u>Járműbeszerzések:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A Skoda-Solaris konzorciummal kötött szerződés opciója terhére lehívásra került 48 db (36 csuklós és 12 db szóló) új, trolibusz. Szállítás 2022 - 2023. aug. (BKK Zrt.) - 22 db szóló-, illetve 13 db csuklós új autóbusz, szállítási határidő: 2022. év vége (BKV Zrt.). - BKV Zrt. aláírta a 10 évre szóló tartós járműbérleti szerződését, mely alapján 2022. év végére - 2023. év elejére 50-50 db szóló és csuklós új jármű állhat forgalomba.

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p>- Előkészítés alatt áll 51 db alacsonypadlós villamos megrendelése (5 db hosszú + 46 db rövid villamos). A megrendelésre forrás rendelkezésre állása esetén 2022 őszén kerül sor.</p> <p>- 2022. I. negyedévben akadálymentesítésre került sor az 50-es villamosvonal megállóhelyek vonatkozásában, valamint megvalósult a trolibusz felsővezeték hálózat és áramellátás fejlesztése a Baross utca – Üllői út – Kálvin tér nyomvonalon.</p> <p>Tervezett</p> <p>- Trolibusz beszerzéshez kapcsolódó infrastruktúrafejlesztés,</p> <p>- Trolibusz hálózat fejlesztése (A jelenlegi trolibusz hálózat bővítése a következő vonalakon: Baross utcai trolivonal meghosszabbítása Kőbányáig, Pongrác úti trolivonal meghosszabbítása Kőbányáig, Népligeti trolivonal visszaépítése a Kálvária tértől, 115-ös autóbussz kiváltása trolibusszal a Dráva utca - Göncz Árpád városközpont szakaszon, 82-es trolibusz meghosszabbítása a Kassai térig, 77-es troli Blaha Lujza térig történő meghosszabbítása a Thököly úton keresztül),</p> <p>- 2-es villamos vonal rekonstrukció</p> <p>- Villamoshálózat összekötése a Deák tér és Lehel tér között (Bajcsy-Zsilinszky út-Váci út nyomvonalon)</p> <p>- Fővárosi villamos járműpark megújítása, Villamos járműbeszerzés, A már megrendelt, gyártás alatt álló CAF villamosok fogadásához szükséges fejlesztések,</p> <p>- A Gellért-hegyi sikló megvalósítása (A Rác Fürdőtől a Citadelláig új sikló infrastruktúrájának kiépítése, járművek beszerzése),</p> <p>- Elektromos buszok beszerzése (40 db tisztán elektromos működtetésű busz beszerzése töltő-oszloppal együtt),</p> <p>- Igényvezérelt közösségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése,</p> <p>- A budapesti közösségi közlekedési forgalomtervezési, forgalomirányítási és utastájékoztatási integrált rendszerfejlesztése,</p> <p>- Energetikai fejlesztések (Közösségi közlekedés megállóiban napelemes energiatermelés).</p> <p>- A MILLFAV (Kisföldalatti) és a Fogaskerekű vasúti járművek cseréjének előkészítése az ITM-mel kötött TSZ keretében történik. A BKV a Fővárossal és kerületeivel pályázatot nyújtott be a LIFE éghajlatpolitikai alprogram (alacsony szén-dioxid kibocsátású, megújuló energiára építő modellértékű beruházások Budapesten) 2020-as év pályázati lehetőségére.</p> <p>- A MILLFAV meghosszabbításának előkészítése folyamatban van. (A Kisföldalatti északi meghosszabbítása első ütemben a Kassai térig történik, majd ezt követően az M3 szervízútja mellett, a felszínen vezetve éri el a Körvasutat, illetve az itt kialakítandó P+R parkolót. A Vörösmarty tér – Vígadó tér közötti szakasz megvalósítása a 2-es villamossal való kapcsolatot és a pesti Dunakorzó közvetlen elérését biztosítja. A rekonstrukció során a megállóhelyek akadálymentesítésre kerülnek, a vonalra új, a jelenleginél hosszabb, nagyobb kapacitású szerelvények érkeznek.)</p> <p>- A közösségi közlekedés terén további jelentősebb, előkészítés alatt álló projektek: az M3-as metróvonal északi meghosszabbítása, az 50-es és 56-os villamosvonalak akadálymentesítése, a fogaskerekű rekonstrukciója és meghosszabbítása, valamint a városi- és elővárosi hajózás fejlesztése.</p>
D-3-2 Környezetbarát járművek használatát elősegítő infrastruktúra-fejlesztés kezdeményezése	FPH Városüzemeltetési Főosztály, FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BKK	 Folyamatban	<p>Megvalósult</p> <p>- A MOL Bubi közbringarendszerben 2019-ig 156 gyűjtőállomás került telepítésre, ez a szám 2020-ban és 2021-ben részben a rendszer megújításához kapcsolódó leállás következtében érdemben nem változott,</p> <p>- Új kerékpártárolók kerültek elhelyezésre a fővárosi intézményeknél: FSZEK 31 tagkönyvtára (a könyvtár honlapja információt nyújt a biciklitároló elérhetőségéről), BFL, BMK, Örkény Színház, Budapest Bábszínház</p> <p>- Felújításra került a Bulcsú utca és a Bajza utca közötti gyalogos-kerékpáros alagút.</p> <p>- A megosztáson alapuló mikromobilitási eszközök felvételi és leadási helyeinek szabályozására mikromobilitási pontok (ún. Mobi-pontok) kerülnek kijelölésre. Jelenleg a jellemzően belső kerületeket lefedő hálózatban 510 Mobi-pont található.</p> <p>Folyamatban</p>

Feladat	Érintett szervezet	Megvalósulás szöveges értékelése	Projektek
			<p><u>Közösségi kerékpáros közlekedési rendszer:</u></p> <p>- A MOL Bubi a fővárosi közösségi közlekedési rendszer részeként 2014 őszén 76 gyűjtőállomással és 1.100 kerékpárral adták át. 2019-ben a MOL Bubi rendszerben már 158 gyűjtőállomás és 2.071 kerékpár volt használható. 2020 novemberétől a szolgáltatás a rendszerfrissítés és az új, könnyebben hajtható kerékpárok beüzemelésének idejére 2021 márciusáig szünetelt. 2022-ben a közbringa rendszer bővítésére került sor többek között 2022. I. félévben a VIII. és a XI., majd a VI. kerületben is. <u>A fejlesztéseknek köszönhetően jelenleg már 177 gyűjtőállomás és 2.060 kerékpár áll a felhasználók rendelkezésére. A rendszer területi lefedettségének bővítése folyamatos.</u></p> <p><u>Kerékpárutak fejlesztése:</u></p> <p>- 2020-ban a fővárosban összesen 23 km kerékpársáv került kijelölésre (pl. Bartók Béla út, Tétényi út, Üllői út (jelenleg metrópótlás útvonala), nagykörút, Villányi út, Baross utca).</p> <p>- 2021-ben megkezdődött a EuroVelo 6 és EuroVelo 14 nemzetközi kerékpárútvonalak fejlesztésének tervezési és engedélyezési munkái.</p> <p>- 2022-ben megkezdődtek a VEKOP program keretében a <u>közlekedésfejlesztési és kerékpárosbarát intézkedések</u> az alábbi kerületekben: III., X., XI., XIII., XIV., XV., XVII., XIX. és XX.</p> <p><u>Komplex közterületfejlesztések (gyalogos-kerékpáros fejlesztések):</u></p> <p>- 2021-ben megkezdődtek a pesti belvárosi Duna-part Kossuth tér – Fővám tér közötti szakaszának megújításának és a budai belvárosi Duna-part megújításának tervezési munkái. Folyamatban vannak a Széchenyi lánchídhöz kapcsolódó közterületek rekonstrukciójának és fejlesztésének tervezési munkái.</p> <p>- 2022-ben megkezdődött az M3 metróvonalhoz kapcsolódó gyalogos aluljáró rekonstrukciója (Határ út), valamint a Blaha Lujza tér rekonstrukciója.</p> <p>- Akadálymentes szintbeni gyalogátkelőhelyek kialakítása az aluljárók helyett a közúti csomópontokban (pl. Blaha Lujza tér).</p> <p>Tervezett</p> <p>-- Első fővárosi bringasztráda-hálózat létesítése (Kerékpáros útvonalak kialakítása a legfontosabb útvonalakon: Üllői út, Váci út, Andrássy út, Kerepesi út, Thököly út, Nagykörút, Kiskörút).</p> <p>- EuroVelo 14 fejlesztése - Új híd műtárgy építése a 70-es vasútvonal keresztezésében.</p>
Környezeti program cél: E-1 Környezeti állapotértékelés			
E-1-1 Évenkénti környezeti állapotértékelés és annak közzététele	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, BK	 Megvalósult.	<p>Megvalósult</p> <p>- A környezeti állapotértékelések 2011. óta minden évben kidolgozásra kerültek. A 2021-es környezeti állapotértékelést a Fővárosi Közgyűlés 1855/2021. (XII. 15.) Főv. Kgy. határozatával hagyta jóvá.</p> <p>A fővárosi portálon környezetvédelmi aloldal (https://budapest.hu/Lapok/Hivatal/Kornyezetvedelem.aspx) került kialakításra, ahol az érvényes, továbbá az archívumban a korábbi évek állapotértékelései is elérhetők.</p> <p>Folyamatban</p> <p>A Budapest Térinformatikai Portálon a környezeti állapotértékeléssel kapcsolatos adatok aktualizálása folyamatban van.</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>

Környezeti program cél: E-2 Szemléletformálás		
<p>E-2-1 Szemléletformálás és tájékoztatás</p>	<p>FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály, FPH Koordinációs Főosztály, közzolgáltatást végző gazdasági társaságok</p>	<div style="text-align: center;"></div> <p>Környezetvédelmi szemléletformáló tevékenységet rendszeresen végeznek a fővárosi közzolgáltató társaságok az elektronikus és nyomtatott sajtón keresztül, továbbá a környezetvédelemmel kapcsolatos rendezvényeken.</p> <p>Megvalósult</p> <p>A Fővárosi Önkormányzat közvetetten – intézményei és közzolgáltató vállalatai révén – széleskörű szemléletformáló tevékenységet végez. A szemléletformálásban aktívan résztvevő fővárosi intézmények többek között a FSZEK, a Budapesti Művelődési Központ, a Budapest Bábszínház, Városmajori Szabadtéri Színpad, a Fővárosi Önkormányzat Óvodája és a Cseppkő Óvoda. Több fővárosi közzolgáltató társaság, mint a BKM, a BKK, a BKV, az FCSM és az FV folyamatos szemléletformáló tevékenységet végez és aktív szerepet vállal a szemléletformáló programokban, mint pl. az Európai Mobilitási Hét rendezvényein, különösen az Autómentes napon.</p> <p><u>BKM (FKF)- kiemelt kommunikációs témák voltak:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Veszélyes hulladékgyűjtés egész évben elérhető a lakosság számára. - Négy nagy kiemelt hulladékudvar már vasárnap is a lakosok rendelkezésére áll. - Szemléletformáló és Újrahasználati Központok, mint a lomtalanítás alternatívája (ne dobd ki, ami használható - hulladék megelőzés). - Italoskarton átkerül a sárga (vegyes csomagolási hulladék) tartályba és általában a szelektív gyűjtés szabályainak és fontosságának kommunikációja. - Szemléletformálás keretében a BKM lehetőséget biztosít a lakosság számára egyes létesítményeink látogatására (Fővárosi Hulladékhasznosító Mű, Szemléletformáló és Újrahasználati Központok). <p><u>BKM (FŐTÁV):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A LIFE HungAiry levegőtisztaság-védelmi projekt keretein belül a FŐTÁV a Fővárosi Önkormányzattal közösen 2020 és 2021-ben információs napokat tartott a Kéménymentes belváros és a Fővárosi Állat- és Növénykert projექtekkel kapcsolatosan. - A távhő klímavédelemben betöltött fontos szerepét, a szolgáltatás környezetbarát jellegét több alkalommal szerepeltették a nagy olvasottságú médiumokban, célzott pr-anyagok elhelyezése révén. - 2021-ben is csatlakoztak a MEKH „Erőművek Éjszakája” rendezvényéhez, a látogatók megismerhették közelebbről a távfűtést, az Észak-budai Fűtőmű működését, az energiatermelés folyamatát, továbbá a Fővárosi Hulladékhasznosító Műben kiemelt hangsúlyt kapott a távfűtés környezetbarát jellegének bemutatása. - 2021 októberében a Fővárosi Önkormányzattal közösen tartottak személyes információs napot, ahol a potenciális csatlakozóknak mutatták be a Kéménymentes Belváros koncepció részleteit és előnyeit. Egy webinarium keretén belül a hulladékégetéssel szembeállítva mutatták be a távfűtés környezetkímélő tulajdonságait, illetve a belváros levegőtisztaságára gyakorolt kedvező hatását. <p><u>BKM (FŐKERT):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bevezetésre kerültek a jelentősebb zöldfelületi beavatkozásokat (jellemzően favágásokat) megelőző edukatív, informatív lakossági fórumok, bejárások. - Beindult a „Fogadj örökbe egy zöldterületet” program. A sikeres próbát követően megtörtént a program nyilvános meghirdetése, a beérkező jelentkezések értékelése. <p><u>BKK:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - VEKOP projekt: Kerékpárosbarát fejlesztések Kőbányán, átnézeti térképek és látványtervek kommunikációja közösségi media felületen. - Föld napja – Ingyenes utazás forgalmi engedéllyel, - Megújult a MOL Bubi közbringarendszer, - Bringázz a munkába kampány, - EUROVELO projekt kommunikáció, - Mercedes és BYD elektromos busz tesztelése, - Váltás közösségi közlekedésre! Autós bevonzó kampány, havi bérlet ajánlással. - MOL Bubi őszi kampány, - Bringás reggeli, - Troli és CAF projektkommunikáció. <p><u>FCSM:</u> A "Mi változunk, ne a környezet!" elnevezésű szemléletformáló kampány 2019-ben indult. Az uniós forrásból megvalósuló, 2022-ig tartó kampány a helyes csatornahasználati szokásokra és a csapadékvíz gyűjtésével történő víztakarékosságra ösztönzi a lakosságot. 2021-ben széles körű reklámkampánnyal, nagyszabású iskolai és lakossági</p>

		<p>rendezvénnyel, továbbá népszerű online-játékokkal hívta fel a figyelmet a társaság az épített és a természeti környezet védelmére.</p> <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztató elektronikus anyagok az agglomerációban élőknek; - Tudatos vízhasználatot támogató kereskedelmi termékek népszerűsítése a közösségi platformokon, médiában, eseményeken <p>BKV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virtuális Erőmű Programban, Energiatanúsított Vállalat cím, - Fenntarthatósági Témahét: általános- és középiskolások számára szervezett pályázat és előadások, - A BKV múzeumi (Földalatti Vasúti Múzeum, Városi Tömegközlekedési Múzeum) minden évben részt vesznek az alábbi eseményeken: Múzeumok Majálisa, Múzeumok Éjszakája. - Nyílt napok a BKV telephelyein. <p>Folyamatban</p> <p>BKM (FKF) 2022-ben is kiemelten kommunikált témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Italoskarton átkerült a sárga (vegyes csomagolási hulladék) tartályba – korábbi kommunikáció erősítése, a tudás szinten tartása, - Szelektív hulladékgyűjtés és a gyűjtési szabályok népszerűsítése, a gyűjtés értelmének kommunikációja, - Hulladékudvarok népszerűsítése, - Szelektív hulladékgyűjtő-szigetek népszerűsítése, - Szemléletformáló és Újrahasználati Központok ismertségének növelése, az újrahasználat népszerűsítése, - "Könyvespolc projekt" és kommunikációjának előkészítése, kiemelt célja az újrahasználat népszerűsítése. <p>BKM (FŐKERT):</p> <p>A szemléletformáló és edukatív kommunikáció fókuszában a 2021-ben indult Vadvirágos Budapest, azaz a „méhlegelő” program megismertetése, elfogadtatása, illetve ehhez szorosan kapcsolódva a „rovarhotelek” kihelyezésével ezek funkcióinak, szerepének megismertetése.</p> <p>BKM (FŐTÁV):</p> <p>2022-ben további három LIFE információs nap megszervezése van előirányozva, melyek közül egy már április folyamán meg is valósult, a nagyobb elérés és látogatószám érdekében online webinárium formájában. Az eseményen a levegőtisztaság-védelem kérdését taglalva a Városháza, és a Budapesti Közművek távhőszolgáltatási és Kertészeti Divíziók vezető képviselői tartottak előadást.</p> <p>BKK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - P+R+S kampány: ügyfeleink hagyják az autójukat a parkolóban, és váltsanak közösségi közlekedésre, - MOL Bubi tavaszi kampány, - Mobi-pontok népszerűsítése, bevezetése, - MOL Bubi edukációs kampány: Figyeljünk egymásra az utakon! Bármivel is közlekedünk, - Bringás reggeli. <p>FCSM:</p> <p>A "Mi változzunk, ne a környezet!" elnevezésű szemléletformáló kampány során 2022-ben is széles körű reklámkampánnyal, nagyszabású iskolai és lakossági rendezvényekkel, online-játékkal igyekezett a társaság a szemléletet formálni. A környezettudatossági kutatások alapján sikerrel.</p> <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztató elektronikus anyagok az agglomerációs települések számára; - tudatos vízhasználatot támogató kereskedelmi termékek népszerűsítése tartalom a közösségi platformokon, médiában, eseményeken. <p>Tervezett</p> <p>BKM:</p> <p>A BKM különböző divízióiban végzett tevékenységekre épülő szemléletformáló program kialakítása. A komplex programban kiemelt téma a hulladékmennyiség csökkentése, a környezetre gyakorolt hatásainak bemutatása. A programhoz kapcsolódóan létesítménylátogatások biztosítása a lakosság részére. L.: Szemléletformáló és Újrahasználati Központ, Fővárosi Hulladékhasznosító Mű, stb.</p>
--	--	--

			<p>BKM (FŐTÁV):</p> <ul style="list-style-type: none"> - A létesítmények látogathatóságát biztosító nyílt napokat szervez, valamint olyan programokhoz csatlakozik, mint az Erőművek Éjszakája. - A LIFE projekt keretében, a FŐTÁV okos fogyasztásmérőkhöz kapcsolódó mobil applikáció fejlesztésével segíti a környezettudatos fogyasztói magatartás kialakulását. - A FŐTÁV Távhőszolgáltatási Divízió tovább bővíti a 2021-ben megkezdett bemutatótermi átalakítást, és átfogó közmű-látogatóközponttá fejleszti a főváros egyik legmeghatározóbb energiatermelő helyszínén, a Hulladékhasznosító Mű telephelyén. <p>BKK:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Válts közösségi közlekedéssel kampány, - Európai Mobilitási Hét programsorozat, - MOL Bubi őszi kampány, - BudapestGO app: Az app mint zöld eszköz (nem papíralapú jegy, ivókutak, MOL BUBI állomások, defibrillátorok layere az applikációba), - B+R: B+R használata, hol található, miért jó, bringaszállítás szabályai - Téli kerékpározás: kerékpárok felkészítése a télre, helyes öltözet, mire figyelj a téli közlekedés során. <p>FV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tájékoztató elektronikus anyagok az agglomerációban élőknek, - Tudatos vízhasználatot támogató kereskedelmi termékek népszerűsítése a közösségi platformokon, médiában, eseményeken.
E-2-2 Környezettudatosság javítása a Főpolgármesteri Hivatal és a fővárosi intézmények, gazdasági társaságok esetében	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály, közszolgáltatást végző gazdasági társaságok		<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Önkormányzat intézményeiben a szemléletformálást segíti a szelektív hulladékgyűjtési gyakorlat megvalósulása, egyes intézményeiben a környezetbarát ivóvíz felhasználásra, papír felhasználásra is figyelmet fordítanak. Emellett elsősorban az oktatási intézmények környezeti neveléssel is foglalkoznak. - BGYH: Havi rendszerességgel folynak az ISO 50001 belső auditok, ahol a telephely dolgozóinak tudását ellenőrzik az enegiatudatos gazdálkodás jegyében. Ezen kívül minden évben legalább 2 telephely személyes periodikus auditon esik át, ahol a telephelyeken megvizsgálja a független külső auditor a megfelelőséget és tanúsítványt állít ki a megfelelésről és nemmegfeleléséről egyaránt. <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
E-2-3 Szelektív hulladékgyűjtési program hirdetései köznevelési intézményekben	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály, FPH Kulturális, Turisztikai, Sport és Ifjúságpolitikai Főosztály FKF	 Az FKF folyamatosan végzi szemléletformálási tevékenységét.	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - A Fővárosi Önkormányzat által fenntartott két köznevelési intézményben, a Fővárosi Önkormányzat Óvodájában és a Cseppkő Óvodában napi gyakorlat a szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, ezáltal folyamatossá válik a szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatának rutinná válása a gyerekek körében. - Az FKF folyamatos szemléletformáló-edukációs tevékenységet végez a budapesti és agglomerációs nevelési-oktatási intézményekben és a Szemléletformáló és Újrahasználati Központokban. <p>Folyamatban</p> <p>-</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
E-2-4 Budapest természeti értékeit népszerűsítő programok támogatása	FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatosan megvalósul, különböző szemléletformálási módokon.	<p>Megvalósult</p> <ul style="list-style-type: none"> - Természetvédelmi kiadvány terjesztése (Helyi védett természeti értékek Budapesten, 2016.), Természetvédelmi Őrszolgálat vezetésével tanösvénytúrák szervezése, részvétele a Föld Napja rendezvényein. - A BKM-FŐKERT folyamatosan kapcsolatot tart a civil szervezetekkel és együttműködik velük természetvédelmi feladatokban. Folyamatosan kapcsolatot tart és gyakorlati programokat valósít meg a Fővárosi közép- és felsőfokú intézményekkel. (pl. középiskolai közösségi szolgálat, egyetemi terepgyakorlat). Jeles zöld napok alkalmával és egyéb természetvédelmi, természetvédelmi rendezvényeken rendszeres részt vesz. (pl. Te szedd!, Takarítási világnap, Európai madármegfigyelő napok) <p>Folyamatban</p>

			<p>- BMK: Kerttulajdonosok, balkonkertészek és a BMK Kertészkedők Klubja, több mint 1.000 fős, aktív nyílt csoport tagjai számára arborétumi séták, Budapest és környéki zöldterületek, védett természeti értékek, budapesti séták, agglomerációs zöld és fenntarthatósági, továbbá nemzeti parki programok bemutatása.</p> <p>- A korábbiaknál lényegesen erősebb kommunikációs támogatást kap Budapest természetvédelmi területeinek, a bennük élő flóra és fauna bemutatása, ökológia szerepének megismertetése.</p> <p>Tervezett</p> <p>- A BKM-FŐKERT szaktevékenységeihez kapcsolódó ismeretterjesztő, szemléletformáló program kidolgozása. Stratégiai célkitűzés a FŐKERT divízió kezelésébe került erdőterületek megismertetése, hasonlóan a természetvédelmi területekhez.</p>
Környezeti program cél: E-3 Partnerség, kezdeményezés támogatása			
E-3-1 Tapasztalatcsere, együttműködés, tanácsadás	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Folyamatban.	<p>Megvalósult</p> <p>- A Fővárosi Önkormányzat 2021. december 7-én „Zöld Budapest” néven lakossági tanácsadó irodát nyitott, kettős funkcióval. Egyrészt a Life HungAIRy projekt keretében tanácsadást nyújtanak a helyes fűtési technikákról, komposztálásról, és tájékoztatást adnak a levegőminőség javítását célzó hazai és uniós pályázatokról. Másrészt az iroda otthont ad a RenoPont Energetikai Otthonfelújítási Központnak is, ahol a lakástulajdonosok teljeskörű tanácsadást kaphatnak lakásuk energetikai felújításával kapcsolatban. A Nappal Hajtva projekt keretében napelemes tanácsadás is zajlik.</p> <p>Folyamatban</p> <p>- 2019 januárjában indult el a LIFE-IP HungAIRy nevű projekt, amely a levegőminőség javítását célozza meg Magyarország 8 régiójában. Budapest Főváros Önkormányzata projektpartnerként vesz részt a megvalósításban. A projekt feladatai között kiemelt jelentőségű a szemléletformálás, a lakosság tájékoztatása, amelyet egy újonnan alapított, főként természettudományos háttérrel rendelkező szakemberekből álló tanácsadó-hálózat lát el (az ún. Ökomegazter-hálózat tagjai).</p> <p>- FSZEK és WWF Magyarország, ld. E-2-2.</p> <p>- Örkény Színház és Menerko Kft: Energia fogyasztással, hatékonysággal, költségcsökkentéssel kapcsolatos egyeztetések.</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
E-3-2 Alulról jövő, környezeti állapotot javító kezdeményezések támogatása	FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály	 Folyamatban.	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>- „Égig érő fű” udvarzöldítési pályázat társasházak, lakásszövetkezetek számára a belső udvarok zöldítésére. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg évente: bruttó 30 millió Ft, amelyből 800 ezer - akár 2 millió Ft vissza nem térítendő pénzbeli támogatást is elnyerhetnek a pályázók.</p> <p>- Két pályázati ciklus (2021 és 2022-es) alatt már 28 budapesti társasház nyert támogatást ahhoz, hogy belső udvarán új zöldfelületet alakítson ki, vagy a meglévőt továbbfejlessze, bővítse. Az Égig érő fű pályázat célja, hogy a legsűrűbben beépített, nyaranta hőszigetként izzó városrészekben növekedjen a zöldfelület. A pénzügyi támogatás elősegíti azt is, hogy a házak saját forrásaikból is költsenek zöldfelületeik fejlesztésére. 8 nyertes házban már meg is valósult az átalakítás, a többi háznál még folyamatban van a tervezési, engedélyezési vagy a kivitelezési munka.</p> <p>Tervezett</p> <p>-</p>
E-3-3 Közösségi szempontok érvényesítése a közterületi fejlesztések során	FPH Koordinációs Főosztály, FPH Várostervezési Főosztály	 Folyamatban.	<p>Megvalósult</p> <p>-</p> <p>Folyamatban</p> <p>- 2020 óta a Fővárosi Önkormányzat számos részvétellel kapcsolatos folyamatot indított el: több budapesti park fejlesztését online közösségi tervezéssel készítette elő, közösségi gyűléseket szervezett, a közösségi költségvetés keretében egymilliárd forint sorsáról a lakosok kezébe adta a döntést, a lakosságot bevonta a forgalomcsillapítási mintaprojektek értékelésébe, társadalmi vitára bocsátotta a civil rendelet megújítását, továbbá létrehozta a Budapest polgári kezdeményezés fórumát.</p> <p>- Az rdt.budapest.hu.hu oldalon keresztül a lakosság kérdőíves formában oszthatja meg véleményét a fővárosi közterületeket, parkokat érintő tervekről.</p>

			Tervezett

A fejezet hivatkozásai

¹ <https://legszenyezettseg.met.hu/modellezes/terkepes>

² <http://hungairy.hu/partnerek>

³ A repülőterek környezetében létesítendő zajgátló védőövezetek kijelölésének, hasznosításának és megszüntetésének szabályairól szóló 176/1997. (X. 11.) Korm. rendelet 21. § (6)-(7) bekezdések alapján a repülőterek környezetében létesítendő zajgátló védőövezetek kijelölésének, hasznosításának és megszüntetésének részletes műszaki szabályairól szóló 18/1997. (X. 11.) KHVM-KTM együttes rendelet 13/A. § - 13/D. §.

⁴ A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 14. § (4) bekezdés *b)* pont szerint.